

Adres Redakcji i Administracji
Lwów, ul. Chorążczyzny 1. 31.

Należytość pocztową opłacono ryczałtem.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA:

CENA 25 gr. we Lwowie
EGZEMPL na prowincji.Z dostawą na miejsce lub prze-
syłką pocztową . . . . . zł. 6.50

Tel. Redakcji 2-30, 1-78, 15.

Bez dostawy . . . . . zł. 6.—

Tel. Administracji 73. — —

Zagranicą . . . . . zł. 9.50

P. K. O. 141.871.

GAZETA

PORANNA

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 9444.

Lwów, środa 31 grudnia 1930.

Rok XXI.

Nakładem Wydawnictwa „Gazeta Poranna” Spółka z ogr. odp. Redaktor naczelny: Dr. JÓZEF REINLENDER

Marsz. Joffre w agonii.

Venizelos przybywa do Warszawy

Tragedja miłości rodzicielskiej. - Uczeń szewski pod zarzutem morderstwa.

ŚNIEGI I MROZY.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 29. grudnia. (st) Przez dzień dzisiejszy panowała zadymka przy silnym mrozie. Śnieg w wielu miejscowościach pozasypywał tory tak, że na niektórych liniach kolejek dojazdowych wczesne pociągi uległy opóźnieniu. Duży śnieg jest na Kresach Wschodnich i we Wschodniej Małopolsce, skutkiem czego pociągi przybywały z opóźnieniem. Dziś w całym kraju pochmurno i mgliście, gdzieś małe opady śnieżne. Temperatura rano wahała się od —15 stopni do plus 1. W Warszawie o godz. 8 rano — 6 stopni, we Lwowie — 10, w Pińsku — 15, w Gdyni — 3, w Krakowie — 1, w Wilnie — 14, w Poznaniu 8, w Lidzie — 15, Lublinie — 5, Łodzi 0, Białymstoku i Brześciu — 11, w Kielcach — 3, w Bydgoszczy 0, w Zakopanem — 2, w Tarnopolu — 14, w Pucku — 3, w Dęblinie — 7, w Suwałkach — 12, Toruniu — 2, Pohulance — 14, Łucku — 12, Przemyślu — 5, w Zaleszczykach — 4, w Cieszynie 0, Kaliszu plus 1. O godz. 7 rano na Hali Gąsienicowej — 6, w Morskiem Oku — 5, w Kołomyi — 14, w Katowicach plus 1. Jutro przewidywana jest na Wschodzie pogoda pochmurna z lekkimi opadami śnieżnymi, mróz umiarkowany. W reszcie Polski mgliście i pochmurno z przejaśnieniami na Zachodzie oraz wzrost temperatury tak, że jutro sanowiada się odwilż.

Kaw. i Bar „ELITE“ Lwów, Legionów 27 - - - -
Z okazji Nowego Roku od 1. stycznia 1931

wielki program kabaretowy Iwa Ernestowa ulubienica lwowskiej publiczności w stroju chusydzkim Zdzisław Kochański piosenkarz nastrojowy i konferencier. London Mauree, pieśniarka międzynarodowa. Lu Relly, premjowana tancerka akrobatyczna. Zabójkina balet światowej sławy, 5 girls. — Początek o godzinie 10-tej wieczorem. — Ceny napoi i potraw normalne.

TRAGICZNE DZIEJE MIŁOŚCI.
(Do artykułu na str. 10-tej.)

ZMIANY W AMBASADZIE SOWIECKIEJ W BERLINIE.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 29. grudnia. (st) Z kół zbliżonych do sowieckiego przedstawicielstwa dyplomatycznego w Berlinie donoszą, że z dniem 1. stycznia 1931 r. zostanie odwołany ze swych stanowisk szereg wybitnych urzędników m. in. Bratman, Brodowski, Jakubowicz, oraz attache wojskowy. Na stanowisko attache wojskowego wysuwa się — według pogłosek — kandydatura gen. Tuha-czewskiego.

GRYPA WYGASA.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 29. grudnia. (st) W bieżącym tygodniu Kasa chorych miasta Warszawy zwolni ostatnią partję lekarzy zaangażowanych specjalnie na czas epidemii grypy. Grypa obecnie wygasa. W tygodniu ub. chorych na grypę, pozostających pod opieką Kasy chorych było zaledwie 5 proc. liczby z okresu największego nasilenia epidemii.

„NA GAPĘ PRZEZ OCEAN.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 29. grudnia. (st) Ostatnio na okrętach płynących z Ameryki Północnej do Europy stwierdzono kilka wypadków przejazdów na gapę. Większość gapowiczów“ byli to bezrobotni, którzy wobec kłyzysu pracy w Ameryce wybrali się do Europy.

Wielka Rewja Sylwestrowa!

wykonana w Kawiarni „LOUVRE“ Lwów, ul. 3 Maja przez zespół Artystów Teatru Miejskiego. W programie wiele urozmaicenia i dużo niespodzianek, jak nagrody za wytrzymałość w tańcu i t. p.

11511

Tajna armja niemiecka grozi Europie zniszczeniem.

REWELACJE DZIENNIKARZA FRANCUSKIEGO.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa 29. grudnia. (st) Wielki dziennik paryski „Le Journal” rozpoczyna druk szeregu artykułów o tajnej armji niemieckiej pt. „Tajna armja niemiecka”. Ostatnie wypadki w Niemczech — zaznacza sprawozdawca francuskiego pisma, któremu udało się dotrzeć do niemieckich źródeł pilnie strzeżonych przed okiem cudzoziemców — wykazały ponownie, jak wielkie znaczenie posiadają w Niemczech rozmaite organizacje polityczne, których istotnym celem jest wojskowe wykształcenie młodzieży według wzorów przedwojennych. Dziennik francuski stwierdza, że zakaz wyświetlania filmu „Na Zachodzie bez zmian” nastąpił pod terorem narodowych socjalistów, który rym prawdopodobnie rząd Rzeszy nie byłby uległ przed ewakuacją Nadrenji. Stahlhelm jednak i Hitlerowcy reprezentują potęgę, której dziś nie można się już oprzeć. Polityka tajnych zbrojeń dała znakomite wyniki i jest dziś faktem dokonanym.

Niemcy przystąpiły z zazdrością godną metodycznością do organizowania armji wedle tych samych zasad, jakie stosowały w latach 1807—1813. Przez zmobilizowanie policji i zorganizowanie tajnych stowarzyszeń udało się Niemcom postawić na nogi potężną armję, z którą Europa musi się obecnie liczyć. Cel, który przyświecał organizacjom armji niemieckiej, nie różnił się w niczem od celu z przed 100 lat. Dążyli oni mianowicie do przywrócenia

TERMIN ZWOŁANIA PARLAMENTU W HISPANJI.

Madryt, 29. grudnia. (PAT) Na posiedzeniu Rady gabinetowej premier gen. Berenguer ponowił zapowiedź zwołania parlamentu w terminie, możliwie jak najbliższym do terminu, poprzednio ustalonego. Ewentualnie pewne opóźnienie mogłoby być spowodowane ostatnimi wypadkami rewolucyjnymi, jakie miały miejsce w Hiszpanji. Rada gabinetowa postanowiła zażądać od Portugalji odesłania do Hiszpanji z powrotem samolotów, na których zbiegli rewolucyjni lotnicy hiszpańscy.

ALLIECHIN OMAL SIĘ NIE SPALIŁ.

Wiedeń, 29. grudnia. (PAT) Dzienniki tuł. donoszą z Ossiaqu, że mistrz szachowy Alliechin padł ofiarą własnej nieostrożności. Położył się on do łóżka mając w ustach zapalony papieros i zasnął. Od papierosa zajęła się pościel. Po wyłamaniu drzwi służba hotelowa znalazła Alliechina w stanie nieprzytomnym. Doznał on licznych poparzeń, lecz życiu jego nie zagraża niebezpieczeństwo.

ZJEDNOCZENIE POSŁÓW AGRARNYCH W PARLAMENCIE AUSTRIACKIM.

Wiedeń, 29. grudnia. (PAT) Dzienniki wiedeńskie donoszą, że związek chłopski zaproponował chrześcijańsko-społecznej organizacji chłopskiej utworzenie w parlamencie zjednoczenia posłów agrarnych. Chłopi chrześcijańsko-społeczni oświadczyli gotowość przystąpienia do tego zjednoczenia.

powagi armji i moralnej Jedności wśród młodzieży. Wychodząc z tego założenia, stworzyli znakomite organizacje, które mają zastąpić szkoły dyscypliny, pielęgnowane przedtem w wojsku. Na pierwszy plan wysuwają się dwie gru-

Francja wierzy w przyszłość.

OPTYMIZM GOSPODARZY PRZEDSTAWICIELA RZĄDU.

Paryż 29 grudnia. (PAT) Germain-Martin oświadczył dziennikarzom, że aż do ostatnich miesięcy Francja zdawała się być ominięta przez fatalne konsekwencje kryzysu ekonomicznego, który objął cały świat. Okazuje się jednak obecnie, że już i eksport francuski został poważnie dotknięty przez to, że szereg narodów, przechodzących kryzys ekonomiczny, w wysokim stopniu ogranicza zakupy wyrobów przemysłowych. Podkreślając fakt wielkiego i stałego dopływu kapitałów zagranicznych do Francji Germain-Martin stwierdził, iż wszelkie objawy zniechęcenia i pesymiz-

KINO
UCIECHA
(Pasaż Mikolascha)
Sienkiewicza 6.

Dzisiaj poraz pierwszy we Lwowie! Gigantyczny przebieg niemieckiej produkcji w 12-stu wielkich aktach p. t.

Zagłada od Wschodu

Mimo kolosalnych kosztów ceny nie podwyższone. 11521

py Stahlhelmowców i narodowych socjalistów. Obie te organizacje nie ukrywają swych rzeczywistych dążeń i otwarcie przyznają, że pragną odbudowy Niemiec przedwojennych z obowiązkową służbą wojskową.

mu we Francji są absolutnie niezasadnione, wobec tego nawołuje swych rodaków, aby żaden z nich nie śmiał brać udziału w rozpowszechnianiu alarmistycznych poglądów, mogących tylko szkodzić krajowi. W zakończeniu mówca zaznaczył, że Francja, po rychłym uchwaleniu pożyczek kolonialnych oraz wielkiego planu ożywienia gospodarstwa narodowego, znajdzie nową okazję do rozwinięcia wzmożonej działalności. Rząd będzie czujny i potrafi odegrać rolę arbitra i niejako spiritus movens tej powszechnej działalności kraju.

„Naukowe szpiegostwo” w Sowietach.

OSOBLIWY PROCES UCZONYCH BAKTERJOLOGÓW ROZPOCZNIE SIĘ W TYCH DNIACH W MOSKWIE.

Lwów, 30. grudnia.

Z Moskwy donoszą: Aresztowanym niedawno w Moskwie i innych większych ośrodkach uczonym bakterjologom wytoczono obecnie śledztwo w kierunku dopuszczenia się „zbrodni”, osobiłej nawet na stosunki bolszewickie, a to „szpiegostwa i kontrrewolucji na tle naukowej”.

Mianowicie, uczeni owi, pracując nad badaniami rozmaitych chorób, zwracali się do odpowiednich naukowych organizacji i poszczególnych uczonych zagranicznych za materia-

mi i informacjami natury naukowej. Oto ten kontakt z kołami uczonymi w krajach Europy Zach. — mimo, że odbywał się zupełnie otwarcie i w drodze legalnej, — obecnie został skwalifikowany przez władze bolszewickie jako „kontrewolucja i szpiegostwo, zagrażające bezpieczeństwu władzy proletariackiej”.

Proces tych osobiłych „szpiegów” odbędzie się już w najbliższym czasie na modłę niedawnego procesu „partji przemysłowej”.

Międzynarodowe koncerty radjowe w styczniu.

Warszawa, 29. grudnia. (PAT) W najbliższym sezonie czeka radjostuchaczy polskich koncert, nadany w dniu 8. stycznia 1931 r. z Hamburga z udziałem znakomitego skrzypka niemieckiego, Jerzego Kulenkampa z towarzyszeniem doskonałej hamburskiej orkiestry symfonicznej pod dyktando znanego kapelmistrza Mucka. Dnia 9. I. 1931 w piątek radjostacja warszawska transmitować będzie koncert z Wiednia w wykonaniu znakomitej pary śpiewaków-artystów opery wiedeńskiej: sopranistki Margit Schenker-Angerer, oraz tenora Józefa Manowardy z towarzyszeniem orkiestry filharmonicznej wiedeńskiej pod dyr. znanego w całym świecie kompozytora i kapelmistrza Ryszarda Straussa. Dnia 16. stycznia transmitować będzie Polskie Radio do Węgier i Holandji (Hilversum) koncert symfoniczny z udziałem znakomitego pianisty jugosłowiańskiego Aleksandra Brairowskiego. W dniu 21. stycznia amatorów muzyki poważnej czeka sensacja nielada. Usłyszą bowiem z Londynu koncert z udziałem

słynnej naszej rodaczki Wandy Landowskiej, odnowicielki gry na klawercynie. Akompanjować będzie orkiestra pod dyktando znanego kapelmistrza A. Ansermeta. Zwolenników muzyki wokalnej ucieszy wiadomość o koncercie z udziałem doskonałego chóru morawskiego i kwartetu czeskiego. Koncert ten nadany będzie z Czechosłowacji w końcu stycznia. Koncert skrzypka Stefana Praenka, rodaka naszego, cieszącego się wielkim powodzeniem w Niemczech, transmitowany będzie z Warszawy do Budapesztu w piątek, d. 30. stycznia. Jedną z niezwyklej sensacji muzycznych będzie niewątpliwie koncert z udziałem słynnego pianisty polskiego, Artura Rubinsteina, który transmitować będzie 5 państw środkowej Europy: Niemcy, Czechy, Węgry, Jugosławia i Austria.

Jak z powyższego widać, dzięki Polskiemu Radju, słuchacze polscy będą mieli możność słyszeć najwybitniejszych artystów, występujących przed mikrofonem odległych państw zagranicznych.

WĘGRZY O ROZBROJENIU.

Budapeszt, 29. grudnia. (PAT) B. minister Ersevitsy odpowiada na łamach „Pester Lloyd” na artykuł „Journal de Geneve” na temat postępu sprawy rozbrojenia oraz wielkich trudności napotkanych na drodze do jej urzeczywistnienia. Ersevitsy zapytuje, dlaczego nie było trudności ani też zwłoki wówczas, gdy chodziło o rozbrojenie pobitych przeciwników. Przeprowadzenie rozbrojenia jest bardzo łatwe zdaniem autora, wtedy mianowicie kiedy naprawdę ktoś chce lub musi się rozbroić. Trudności wyłamują się tylko wówczas, gdy pragnie się ich użyć jako pozorów w celu odwołania przeprowadzenia rozbrojenia lub uwolnienia się od niego.

NIEMCY I WĘGRY.

Budapeszt, 29. grudnia. (PAT) Hr. Apponyi zamieszcza na łamach „Pester Lloyd” artykuł, który wskazuje, na równoległość interesów Niemiec i Węgier w walce o prawa mniejszości, oraz przeciwko polityce jednostronnego rozbrojenia, tudzież w sprawie rewizji traktatów. Poruszając sprawy polityki wewnętrznej Węgier, Apponyi podkreśla ciężkie położenie gospodarcze kraju. Przyczyny tego kryzysu dopatruje się autor w nienaturalnych granicach Węgier. Zdaniem Apponiego konieczna jest wielka redukcja wydatków państwowych.

KONGRES MIAST.

Warszawa, 29. grudnia. (PAT) Biuro Związku Miast Polskich otrzymało zaproszenie na 5-ty międzynarodowy kongres miast, który odbędzie się w Londynie w roku 1931. Wraz z zaproszeniem nadesłano kwestionariusze na podstawie których opracowane będą referaty. Kwestionariusze te będą wysłane do Londynu już w pierwszych miesiącach 1931 r.

POLSKA WYSTAWA CERAMICZNA W PARYŻU.

Paryż, 29. grudnia. (PAT) Societe des Amis du Severs w Paryżu wystąpiło z inicjatywą zorganizowania wystawy polskiej ceramiki artystycznej.

WYSTAWA HARCERSKA W WARSZAWIE.

Warszawa, 29. grudnia. (PAT) W dniach od 31. stycznia do 2. lutego 1931 r. w nowym gmachu szkoły powszechnej przy ul. Leszno w Warszawie otwartą będzie wystawa pod nazwą „Harcerska w szkole powszechnej”.

ZMIANA ROZKŁADU JAZDY NA LINII STRYJ—ŁAWOCZNE.

Lwów, 29. grudnia. (PAT) Dyrekcja Okr. Kolei Państwowych we Lwowie komunikuje: Z dniem 1. stycznia 1931 r. zmienia się rozkład jazdy pociągu osobowego Nr. 1711 na linię Stryj — Ławoczne w ten sposób, że pociąg ten będzie odjeżdżał ze Stryja o godzinie 9-tej, tj. o 40 minut wcześniej niż obecnie. W miejsce pociągu Nr. 1720 kursować będzie w niedzielę i święta w okresie od 4. stycznia do 30. marca 1931 z Ławoczno do Lwowa pociąg osobowy Nr. 1726 odjazd z Ławoczno godzina 16.57, przyjazd do Lwowa godzina 20.10.

**Premjer
Sławek powrócił
ze świąt.**

Najbliższe prace rządu i przyjazdem Venizelosa.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 29. grudnia. (Z). Dziś rano powrócił do Warszawy premier Sławek i wszyscy ministrowie, bawiący na wywczasach świątecznych. Obecnie rząd będzie się zajmował wizytą premiera greckiego, oraz przygotowaniem do tradycyjnego zebrania członków rządu, najwyższych czynników, generalicji i wyższych urzędników itd. w Nowy Rok na Zamku. W pierwszych dniach stycznia rząd przystąpi do prac związanych z rozpoczynającymi się na terenie parlamentarnym obradami komisji budżetowej Sejmu i

posiedzeniami Sejmu. W kołach politycznych przypuszczają, że w dniach najbliższych rząd zajmie stanowisko w sprawie brzeskiej. Prof. Krzyżanow-

ski, który otrzymał specjalną misję od profesorów krakowskich do Warszawy, ma pewne deklaracje złożyć na ręce Prezydenta Rzplitej.

Venizelos opuścił Białogród.

PROGRAM PRZYJEĆCIA W WARSZAWIE.

Budapeszt, 29. grudnia. (PAT) Venizelos, w drodze do Warszawy, przejechał dziś rano przez Budapeszt. Na dworcu powitał go minister pełnomocny Grecji w Budapeszcie Delmonzos. Wagon salonowy Venizelosa został przyczepiony do pociągu zdążającego do Bogumina.

Białogród, 29. grudnia. (PAT) Venizelos opuścił Białogród o godzinie 20.30 udając się do Wiednia. Na dworcu tegoż greckiego premiera przez Rady ministrów Ziwickovic, minister spraw zagr. Mariukovic, minister dworu Jovtic, zastępca ministra spraw zagr. Fotic, poseł grecki w Białogrodzie i wyżsi urzędnicy ministerstwa spraw zagranicznych.

Warszawa, 29. grudnia. (PAT) W związku z oczekiwanym w dniu jutrzejszym przyjazdem Venizelosa prasa podaje, iż znakomity mąż stanu przybędzie wraz z małżonką, jednym z wyższych urzędników ministerstwa spraw zagranicznych i ze swym sekretarzem. W pierwszym dniu pobytu poza urzędowymi przyjęciami Venizelos będzie podejmowany obiadem przez ministra Zaleskiego, poczem odbędzie się raut w salonach pp. Zaleskich. Następnego dnia odbędzie się przyjęcie w poselstwie greckim.

Warszawa, 29. grudnia. (Z) Dziś rano przybył do Warszawy poseł polski w Atenach p. Jurjewicz, który będzie obecny podczas wizyty Premiera greckiego Venizelosa w Polsce. Na granicę państwa wysłany został wagon salonowy, którym przybędzie do Warszawy Premier grecki w otocze-

niu swej świąty. Premier przybywa do Warszawy jutro o godz. 9.25 rano i będzie powitany w salonach recepcyjnych przez Premiera Sławka w otoczeniu wszystkich ministrów z min. Zaleskim na czele. Po powitaniu Premier i jego świąta odjadą do Hotelu Europej-

skiego, gdzie zamieszkają. O godz. 1.30 odbędzie się u posła greckiego śniadanie. Min. Zaleski wyda na cześć Gościa greckiego obiad dla szczupłego grona osób, tego samego dnia wieczorem. Po obiedzie odbędzie się raut z udziałem szerszego grona zaproszonych gości. W środę podejmować będzie śniadaniem Premiera Venizelosa Premier Sławek. Wieczorem tego dnia Premier grecki będzie obecny na przedstawieniu w Teatrze Wielkim. We czwartek na cześć Premiera greckiego wydaje śniadanie p. min. Zaleski. Wieczorem zaś wydaje obiad w Hotelu Europejskim Premier Venizelos, po obiedzie odbędzie się raut. 2-go stycznia w piątek o godz. 13-tej Premier Venizelos złoży wizytę oficjalną na Zamku, o 13.30 podejmować będzie śniadaniem Premiera Venizelosa Prezydent Rzplitej w apartamentach Zamku Królewskiego. O godz. 14.30 Premier grecki opuszcza Warszawę i udaje się do Aten drogą na Wiedeń.

SAMOŁOT ZGINAŁ.

Agadir, 29. grudnia. (PAT). Samolot handlowy, lecący z Dakaru do Tuluzy, zginął w nocy z 26. na 27. bm. w rejonie Villa Cisneros. Wszelkie poszukiwania nie dały rezultatu. Na pokładzie samolotu znajdowało się 3 podróżnych, w tej liczbie konsul włoski i Fuzie.

RADJO W ROCZNICĘ ŚMIERCI OFFENBACHA.

Warszawa, 29. grudnia. (PAT). W dniu 30 grudnia br. o godzinie 19.50 transmituje Polskie Radio jedną z najpiękniejszych operetek Jacquesa Offenbacha „Orfeusz w piekle“. Dzień 30. grudnia jest 50-letnią rocznicą śmierci „ojca operetki“, którym jest bezwątpienia Offenbach, to też w dniu tym wszystkie wybitniejsze sceny operowe i operetkowe wystawią jego utwory.

STERTA SPŁONĘŁA.

Stanisławów, 29. grudnia. (PAT) Dn. 29. bm. o godz. 5 rano podpalił nieznaną sprawcą w Żółczowie pow. Rohatyn stertę pszenicy wartości około 4.000 zł. na szkodę dzierżawcy Marjana Rogalskiego.

Marsz. Joffre śmiertelnie chory.

Lekarze nie mają nadziei utrzymania chorego przy życiu.

Paryż 29. grudnia. (PAT) Biuletyn poranny o stanie zdrowia marszałka Joffre'a twierdzi, iż noc minęła spokojnie. Chory jest niezmiernie osłabiony, lecz zachowuje zupeł-

ną przytomność umysłu. Mimo, że stan serca jest stosunkowo bardzo dobry, katastrofa uważana jest obecnie za kwestję, już nie dnia, lecz godziny. Lekarze nie mają nadziei, że chory przeżyje noc.

Londyn 29. grudnia. (PAT) Król polecił lordowi Tyrrelowi, ambasadorowi Wielkiej Brytanji w Paryżu, aby śledził przebieg choroby marszałka Joffre'a oraz złożył mu w imieniu króla wyrazy sympatii.

Paryż 29. grudnia. (PAT) Ambasador hiszpański w Paryżu Quinones de Leon złożył wizytę rodzinie marszałka Joffre'a, celem zasiągnięcia wiadomości o stanie zdrowia chorego.

Paryż 29. grudnia. (PAT) Do loża chorego marszałka Joffre'a dopuszczony został w drodze wyjątku Barthou w charakterze członka rządu oraz osobistego przyjaciela chorego. Spotkanie miało przebieg bardzo wzruszający. Siły chorego generalissimusa słabną.

Marszałek JOFFRE.

Mołotow objął urzędowanie.

STALIN CZŁONKIEM RADY OBRONY PAŃSTWA.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29. grudnia. (st) Rada komisarzy ludowych w ZSSR. odbyła swoje pierwsze posiedzenie pod przewodnictwem nowego premiera sowieckiego Mołotowa. Na posiedzeniu tem został ustalony skład osobisty rady obrony i pracy państwa, której przewodniczącym został Mołotow, członkami zaś Rudzulak, Andrejew, Knjyszew, Ordzonikidze, Woroszyłow, komisarz skarbowy Hryńko, komisarz aprowizacji Mikojan oraz dyrektor sowieckiego banku państwa Kalmanowicz. Oprócz wyżej wymienio-

nych do składu rady obrony państwa został wprowadzony Stalin. Nomina-cja Stalina, który dotychczas od chwili śmierci Lenina zajmował jedynie stanowisko sekretarza gen. wszechzwiązkowej partii komunistycznej, na stanowisko administracyjne, wywołała liczne komentarze w kołach politycznych Moskwy. Udział Stalina w radzie obrony państwa ma rzekomo na celu zapewnienie bezpośredniego wpływu dyktatora sowieckiego na armię czerwoną.

Zmiana przepisów

W SPRAWIE PRZECHOWYWANIA BRONI NA POSTERUNKACH POLICYJNYCH.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa 29. grudnia. (st) Podczas inspekcji na terenach poszczególnych województw p. min. Składkowski stwierdził, że w niektórych komisariatach i posterunkach policji przechowywanie broni odbywa się w sposób niewłaściwy. Chodzi tu o broń policyjną, organizacyjną przysposobienia wojskowego, broń skonfiskowaną itd. P. Minister polecił

zwiększyć czujność, podwoić gwarancję zupełnego bezpieczeństwa przed ewentualnym zamachem w celach występnych przez osoby postronne. Równocześnie komendant główny policji polecił komendantom wojewódzkim poddać rewizji dotychczasowe przepisy miejscowe w sprawie przechowywania broni.

Dzielni tramwajarze warszawscy

PRZYTRZYMAŁI KILKU DEMONSTRUJĄCYCH KOMUNISTÓW.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29. grudnia. (st). Frakcja komunistyczna zwołała na ub. niedzielę zgromadzenie komunistyczne na pl. Kazimierza Wielkiego. Pomimo zakazu policji, na placu zebrało się około 200 ludzi. Do zgromadzenia nie dopuszczono, policja rozprószyła zebranych, którzy grupkami podążyli w stronę Żelaznej Bramy i Elektoralnej. Podczas przejazdu tramwaju linii nr. 5. grupa komunistów usiłując zatrzymać wóz, rzuciła się na tramwaj. Po wybieciu szyb komuniści rzucili się na konduktorów i motorowych. W ogólnej bójce kilku komunistów zostało poturbowanych. Konduktorzy i motorowi

przy pomocy publiczności, będącej w tramwaju, schwytyli kilku sprawców napadu na tramwaj, wsadzono ich do wozu i przywieziono na pl. Teatralny, aby oddać ich w ręce policji. W ten sposób do władz bezpieczeństwa zostali dostawieni 3 komuniści. Odebrano im dwa transparenty, lom, odezwy i broszury komunistyczne. Na miejsce zajścia nadbiegła policja, która dokonała dalszych aresztowań i zaprowadziła porządek. Na wiadomość o postawie dzielnych tramwajarzy, którzy wystąpili w obronie mienia publicznego, wicewojewoda Olpiński wyraził podziękowanie na piśmie.

Konjunktura gospodarcza w Polsce.

Przemysł budowlany, włókienniczy i rolniczo-folwarczny ucierpiały najwięcej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa 29. grudnia. (Z) Instytut badania konjunktur gospodarczych i cen ocenia w następujący sposób obecną sytuację gospodarczą:

Przewidywane na miesiące zimowe zmniejszenie rozmiarów wytwórczości przemysłowej rozpoczęło się już w listopadzie. Obliczany z wyeliminowaniem sezonowości ogólny wskaźnik produkcji spadł ze 109.7 w październiku do 105.9 w listopadzie. W grudniu nastąpiła dalsza redukcja wytwarzania, na co wskazuje pewien ponadsezonowy wzrost liczby bezrobotnych. Zmniejszenie zatrudnienia nastąpiło we wszystkich gałęziach związanych z ruchem budowlanym oraz w przemyśle włókienniczym. W innych gałęziach produkcja utrzymuje się na ogół na dotychczasowym poziomie.

Redukcja stanu zatrudnienia w przemyśle włókienniczym, która się rozpoczęła w końcu października, okazała się konieczna z powodu niedostatecznego obrotu tkanin w sezonie jesiennym, znacznie niższego od przewidywanych obrotów. Zarówno przemysł, jak i handel włókienniczy liczyły na dalszy wzrost obrotów w sezonie jesiennym.

W związku z tem rozmiary produkcji tkanin były stosunkowo zwiększone poczynając od lipca. Zamiast jednak spodziewanego zwiększenia obrotów, nastąpiło ich zmniejszenie, które poza pewnymi posunięciami normalnej sezonowości obrotów pozostawało we wrześniu i październiku w związku z zaburzeniami w obrocie pieniężnym, później zaś było wynikiem powstrzymywania się ludności miast od dokonywania zakupów z powodu ogólnego skurczenia się obrotów i wzrostu bezrobocia oraz zmniejszenia się siły nabywczej ludności rolniczej, wywołanego dalszym spadkiem cen zbóż, a przede wszystkim pogorszeniem się warunków i możliwości zbytu artykułów produkcji hodowlanej. Niedostateczne zapasy tkanin wiosennych i letnich na składach stworzyły jednak możliwość rozszerzenia produkcji na nadchodzący sezon wiosenny.

Położenie rolnictwa doznało dalszego zaostrzenia. Przesilenie na rynkach zwierzęcych, a zwłaszcza trzody chlewnej, dotyka przede wszystkim głównego źródła dochodów drobnego rolnictwa, które jak dotąd dzięki elastyczności pomocy i gospodarce częściowo naturalnej opierało się stosunkowo skuteczniej niż gospodarstwa folwarczne kryzysowi zbożowemu. Należy przypuszczać, że udział rolników w obrocie gospodarczym kraju został zredukowany na czas dłuższy. Pogorszenie się konjunktury w rolnictwie

pociągnęło za sobą zwiększenie się finansowych trudności rolników, a w konsekwencji wzrost protestów wekslowych.

W włókiennictwie pomimo znacznych trudności zbytu można dotychczas mówić co najwyżej o zatrzymaniu się dotychczasowej silnej poprawy wypracalności.

Wkłady w bankach warszawskich i poznańskich wykazały w listopadzie dalszy spadek, który jest związany głównie z trudnościami finansowymi rolników.

Spadek ten jednak był w listopadzie mniejszy niż w październiku. W bankach śląskich, łódzkich, krakowskich, lwowskich zauważono dalszy wzrost wkładów, nieco silniejszy w listopadzie niż w październiku, jak również silny wzrost wkładów w Kasach oszczędności. Nastąpiło to częściowo wskutek powrotu wkładów wycofanych w poprzednich miesiącach. Pomimo spadku kursów banknotów dolarowych poniżej kursu dewizy dolarowej, rezerwy kruszcowo walutowe Banku polskiego wykazały dalszy spadek,

Już wkrótce zachwycą wszystkich miłośników kina artyści:

MARJA MALICKA, WITOLD CONTI,
KAZIMIERZ KRUKOWSKI, ADOLF DYMSZA
w najnowszym przeboju filmowym
scenarjusza Ferdynanda Goetla p. t. **„Janko Muzykant”**
Film pełen humoru, sentymentu i dowcipu. 11517

Uwolnienie pos. Dubois i Bagińskiego z więzienia w Grójcu.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa 29. grudnia. (Z) W dn. dzisiejszym zwolnieni zostali za kaucją po 10 tys. zł. ostatni więźniowie brzescy, znajdujący się w Grójcu, poseł Dubois i b. poseł Kazimierz Bagiński.

ARESZTOWANIE ZNANEGO KASJARZA

POSZUKIWANEGO PRZEZ POLICJĘ FRANCUSKĄ.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29. grudnia. (st) Na granicy polsko - litewskiej w rejonie Zawias aresztowany został między innymi włamywacz kasjarz **Albrecht Kierning** vel **Dornicki**. Dornicki będąc ścigany przez policję francuską zbiegł do Niemiec, a gdy na skutek listów gończych miał być aresztowany, przedostał się do Prus Wschodnich. Następnie po rozbiciu kasy Kierning przybył do Kowna. W Kownie zamierzał obrabować bank niemiecko - litewski, lecz plan się nie udał. Kierning zmuszony był czempredzej uciekać z Litwy, ścigany przez policję litewską na całej Litwie. Kierning postanowił zbiec do Polski. W pobliżu Zawias aresztowany został przez patrol KOP. Włamywacz został przekazany władzom francuskim.

Diamond samolotem ucieknie

PRZED ZEMSTĄ RYWALA.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa 29. grudnia. (st) Osławiony amerykański przemyślnik alko holu **Jack Diamond**, znany ze swej eskapady europejskiej, w czasie której został w Niemczech aresztowany, będzie w tych dniach zwolniony ze szpitala więziennego w Nowym Jorku. Diamond bezpośrednio po powrocie z Europy został napadnięty przez najemników swego konkurenta **Al Capone** i bardzo ciężko poraniony. W ciele jego utkwiło 5 kul,

trzy z nich wydobyto, dwie zaś pozostały, lekarze bowiem czekają, aż usuną się do miejsc, skąd je łatwiej będzie wydobyć. Diamondowi grozi nadal niebezpieczeństwo ze strony przeciwnika **Al Capone**, wobec czego natychmiast po opuszczeniu szpitala uda się samolotem zagranicę.

Kapral zastrzelił szeregowca

ZAZDROSZCZĄC MU POWODZENIA U DZIEWCZĄT.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29. grudnia. (st) We wsi Haleczno pod Łowiczem odbyła się wczoraj zabawa, w której m. i. brał udział szeregowiec 10 pp. z Łowicza **Bolesław Pietrzak** i kapral 18 pp. **Wincenty Modrzejewski**. Pietrzak cieszył się powodzeniem tancerek, co wywołało niezadowolenie **Modrzejew-**

który się tłumaczył spłacaniem pewnych długów państwowych i bankowych w związku z nadejściem terminów płatności, częściowo zaś w związku ze ściąganiem należności przez banki francuskie wywołane częściowymi trudnościami na tamtejszym rynku pieniężnym.

MILJONOWE NADUŻYCIA W ŁODZI.

Warszawa, 29. grudnia. (st) Wielką sensację wzbudziło w Łodzi wykrycie wielkiej afery w urzędzie celnym, której dokonać miało dwóch urzędników: kasjer **Rakowski** i jego pomocnik **Bieliński**. Nadużycia polegały na tem, że obaj urzędnicy pobierali opłaty za przechowywanie towarów na składach celnych od przedsiębiorstw ekspedycyjnych, wpisując do ksiąg na grzbietach spisów fikcyjne sumy niższe o wiele od rzeczywiście pobranych, a różnicę inkasowali do własnej kieszeni. Według dotychczasowych przypuszczeń, w aferę tę zamieszane są niektóre firmy spedycyjne w Łodzi. Jak długo trwała podobna gospodarka, trudno w tej chwili ustalić. Straty państwa sięgają około miliona zł. Obecnie w urzędzie celnym pracuje specjalna komisja przybyła z Warszawy, która sprawdzi wszystkie księgi z ostatnich pięciu lat, od tego bowiem czasu datują się nadużycia.

WŁAMANIE KASOWE W STANISŁAWOWIE.

Stanisławów, 29. grudnia. (PAT) W nocy z 28. na 29. grudnia br. włamali się nieznanymi sprawcy do lokalu firmy naftowej **Petranker** w Stanisławowie i po rozbiciu kasy skradziono około 2.000 złotych.

NOWA PARTJA W AMERYCE?

Rycina nasza przedstawia senatora **Lucasa**, kierownika amerykańskiego republikańskiego Komitetu Narodowego, który miał pono prowadzić za pieniądze partyjne anonimową propagandę przeciw senatorowi **Norrisowi**, należącemu do tej samej partji.

Prasa amerykańska w związku z ujawnieniem tej sprawy wyraża przekonanie, że dojdzie do rozłamu w partji republikańskiej, oraz do utworzenia nowego stronnictwa, na którego czele miałby stanąć właśnie **Lukas**.

Run na kasy bankowe

W AMERYCE KAPITALIŚCI WYCOFUJĄ WKŁADY.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa 29. grudnia. (st) Bankructwa banków amerykańskich przybierają coraz szersze i niepokojące rozmiary. Kapitaliści wycofują pośpiesznie z banków wszystkie swo-

je wkłady. Następstwem jest ogólny run na kasy banków. Dziś rano zamknął kasy i ogłosił upadłość wielki bank **Aldine Trust Company**.

skiego. Pijany kapral zażądał od **Pietrzaka**, aby opuścił salę. Gdy ten odmówił, wówczas **Modrzejewski** wystrzelił do niego z rewolwera, kładąc go trupem na miejscu. Zabawa została przerwana, policja aresztowała **Modrzejewskiego**, którego przekazano władzom wojskowym w Łowiczu.

MIMOCHODEM.

Świąteczne wizyty.

Lwów, 30. grudnia.

Spotkałem Hilarego w aptece.
— Kupuje pan rycynus?
Uśmiechnął się boleśnie.
— Sami pisaliście, że święta tego-
roczne przejdą pod znakiem powszech-

nej abstynencji i samozaparcia. A ap-
tekarz powiedział mi przed chwilą, że za-
miast gorzkiej soli i innych poświę-
conych specy-
ków sprzedają
czar tran i in-
ne środki odży-
wcze. Społeczeństwo
cierpi na anemię. A
ja przyszedłem z re-
ceptą na grypę.

— Ah, więc i u
państwa?

— Niestety. Strze-
gliśmy się tej epide-
mji z zachowaniem
wszelkich ostrożno-
ści. Zebrałem z wie-
lu gazet wycinki z
przepisami o unika-
niu tej choroby. Płu-
kaliśmy gardło naj-
rozmaitszymi płynami

bakterjobójczymi. Żona z Marce-
kiem piła 5 razy dziennie po kropki jo-
dyny w mleku, a ja po lampce konia-
ku. Na noc zażywaliśmy aspirynę, po-
pijając ją rumiankiem z miodem i so-
kiem buraczanym. Przestaliśmy by-
wać w kinach i teatrach, nie jeździli-
śmy tramwajami, do kościoła cho-
dziliśmy na jutrznię, gdyż — jak wiadomo —
frekwencja publiczności by-
wa najmniejsza. Słowem, nie zanied-
baliśmy niczego z niezawodnych spo-
sobów zachowania czerstwego zdro-
wia. I rzeczywiście Pan Bóg łaskawo
długo chronił nas...

— Aż wreszcie...

— Dzięki świątecznym wizytom
Z góry cieszyliśmy się, że ich nie bę-
dzie. Wszyscy niemal krewni i zna-
omi położyli się do łóżek. Najskrupulat-
niej licząc doszliśmy do wniosku, że
nikt nam nie zakłóci ciszy i spokoju.
Kupiłem jedną rybę, a żona tyle tylko
napiekła, ile trzeba było dla nas. I oto
w czwartek popołudniu zaczęły się od-
wiedziny. Przyszła szwagrowa. Jak
zwykle serdeczna. „Moja droga — wo-
łała z przedpokoju — jakże się cieszę,
że cię widzę (cium, cium). Właściwie
nie powinna byłam przyjść. Wyobraź
sobie, że Antoś i Stasia leżą na grypę
(cium, cium), a ja od wczoraj mam
dreszcze i kaszlę (cium, cium). Ale ta-
kie uroczyste święto! (Cium). Musia-
łem zastąpić żonę, bo pobiegła bieda-
czka do kuchni, by płukać gardło i za-
żyć kropkę jodyny. Po chwili zjawia
się ciocia Dorota. Ta sama scena —
z tą tylko różnicą, że ciocia była już
rekonwalescentką i tylko jeszcze ostro
kichała. Kuzyn Henio przywłókł się
z wypiekami i bólem w stawach. Mu-
sieliśmy mu ze wzruszeniem dzięki-
wać, że przybył, pozostawiając żonę
i czworo dzieci, przykutych do łóżka.
Oświadczył, że serce mu tak nakaza-
ło. Moja żona asystowała z miną gro-
bową tej rodzinnej uroczystości, trzy-
mając przy twarzy chusteczkę z wodą
utlenioną. Po wyjściu całego towarzy-
stwa skropiła mię karbolem, ale sama
zaczęła kichać. Dziś leży. Marcelek

Listy z Genewy Wędrowniki - czynnikami wojny czy pokoju?

Prawdziwa droga do Paneuropy.

(KORESPONDENCJA WŁASNA „GAZETY PORANNEJ“)

Genewa, w grudniu.

W jednym z ostatnich numerów
miesięcznika „Die Soziale Praxis“ u-
kazała się świetna rozprawka pióra
prof. dra Imre Ferenczi o politycznej
stronie wędrowek. Jego na wskrós o-
ryginalne wywody mają dla nas pierw-
szorzędne znaczenie wobec faktu, że
Polska jest jednym z najważniejszych
krajów emigracyjnych. Wywody te ma-
ją też olbrzymie znaczenie ze względu
na osobę autora. Prof. dr. Imre Feren-
czi jest wprawdzie szerokim rzeszom
polskich czytelników naukowych nie-
znany, ale w sferach naukowych jest
uznanym autorytetem. Od r. 1920 jest
ekspertem spraw emigracyjnych i de-
mograficznych w Międzynarodowym
Biurze Pracy. Jako Węgier został za-
proszony do zredagowania rozdziału o
wędrownikach w Encyklopedii Britan-
nica. Amerykańskie National Bureau
of Economic Research wyasygnowało
mu 100.000 fr. szw. w celu przeprowa-
dzenia studjów nad gospodarczą histo-
rią wędrowek. Epokowe dzieło, które
było owocem tych studjów (International
Migrations) stało się prawdziwą
rewolucją naukową. A oto jego wywo-
dy w skróceniu.

Walkę, jaką prowadzono w czasie
wojny światowej o zdobycie teryto-
rjów, prowadzi się nadal w czasie po-
koju. Lecz teraz chodzi o ludność. —
Podczas gdy jedne państwa chcą dzie-
ki wędrownikom zwiększyć liczbę „ludno-
ści“, a tem samym siłę militarną, —
inne państwa zwiększają liczbę oby-

wateli na obcym terytorjum, w tym ce-
lu, by móc w przyszłości wystąpić z te-
rytorjami pretensjami. Stan napre-
żenia między krajami emigracji i imi-
gracji staje się coraz niebezpieczniej-
szy. (Prof. Ferenczi ma tu niewątpli-
wie na myśli stosunki włosko-francu-
skie). Niektóre kraje emigracyjne u-
prawiają świadomie politykę, zmierzają-
cą do utrzymania swoich obywateli
zagranicą, by tą emigracją posługiwać
się, jako instrumentem imperjalistycz-
nej polityki zagranicznej.

Z drugiej zaś strony kraje imigra-
cyjne usiłują masowo zasymilować i-
migrantów. Charakterystyczną jest pod
tym względem polityka naturalizacyj-
na i szkolna tych krajów. I tak 13 pol-
skich dzieci we Francji niema możno-
ści nauczenia się języka ojczystego.
Problemu szkolnego nie da się chyba

Cierpienia wątroby i nerek
leczy sól owocowa Karposal.
Cena zł. 4.00.
Sposób użycia załączony.

KARPOSAL
Karpinskigo

inaczej rozwiązać, jak przez poniecha-
nie wyłącznie ściśle narodowej szkoły.
Zezwolenie na otwieranie szkół prze-
znaczonych dla imigrantów jest konie-
cznością.

Rozdział rąk roboczych w Europie.

Prof. Ferenczi opowiada się za trak-
tatem uregulowaniem całokształtu
problemu ludnościowego. Podczas gdy
umowy międzypaństwowe ograniczają
się jedynie do reglamentowania mię-
dzynarodowego rynku pracy.

Najrozsądniej byłoby rozwiązać te
problemy w ramach Ligi Narodów.

Prof. Ferenczi — w dalszym ciągu
zarzuca szermierzom idei paneuropej-
skiej niedocenianie doniosłości prob-
lemu demograficznego (ludnościowego).

Europa, której udział w światowej
produkcji został w wielkiej mierze o-
graniczony, na skutek wzrostu uprze-

mysłowienia krajów zamorskich, musi
dość do porozumienia nie tylko w za-
kresie produkcji i rozdziału kapitałów,
ale również w zakresie rozdziału rąk
roboczych. Jeżeli się zatem mówi o
Stanach Zjednoczonych Europy, trze-
baby w przyszłości uwzględnić rów-
nież zjednoczenie Europy z punktu wi-
dzenia dotychczasowych konfliktów
ludnościowych. — Wymianę ludności
trzeba zorganizować, biorąc za podsta-
wę wyższe, solidarne, europejskie, je-
żeli już nie ogólnoludzkie interesy.

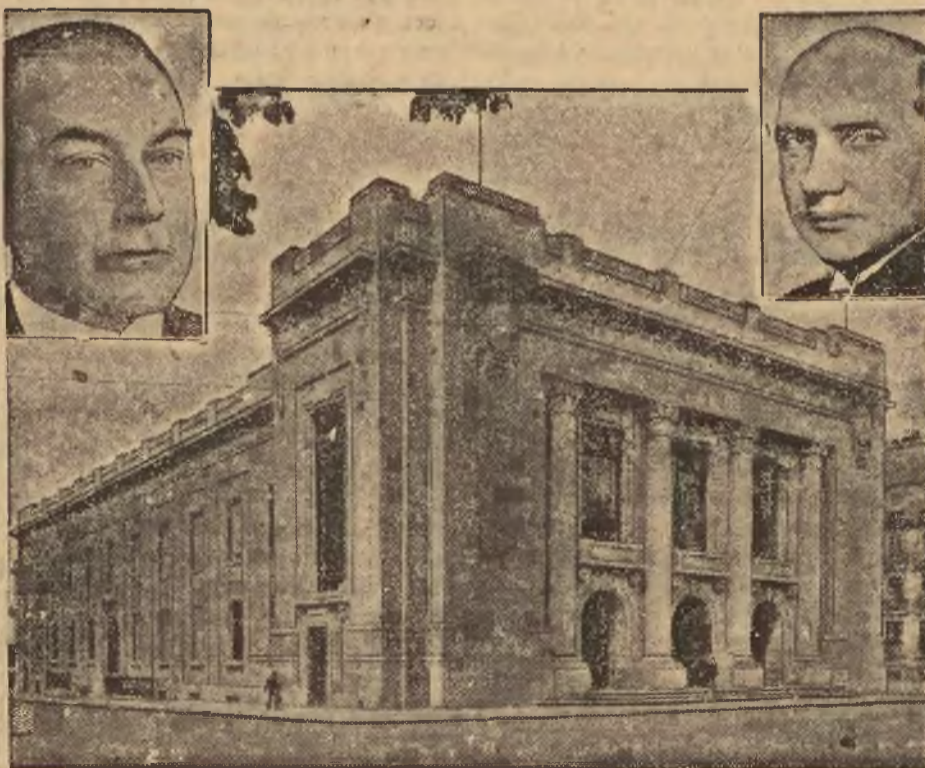
Ultrancjonalistyczne ograniczenia wędrowek,
które weszły w życie po wojnie, trzeba
będzie stopniowo wyeliminować.

Należałoby zdążyć etapami do eu-
ropejskiego kartelu sił roboczych. Ab-
surdalne sytuacje, jak obecne wzajem-
ne odgródkowanie się państw murami —
wyższymi od chińskich — jakimi są
dzisiejsze mury celne, muszą ustać.
Koniecznością jest stworzenie regional-
nych komisji, a w przyszłości europej-
skiej, któraby prawdopodobnie, pod e-
gidą Ligi Narodów, wykształciła orga-
nizację zjednoczonej Europy dla roz-
działu rąk roboczych.

Wywody prof. Ferenczi otwierają
w istocie zupełnie nowe horyzonty. —
Istotnie tarcia między państwami na
tę ludnościowym wybijają się dziś na
pierwszy plan. — Rozwiązanie całok-
ształtu tych problemów ma pierwszo-
rzędne znaczenie.

Ryszard Ster.

Tam, gdzie mają być rozpatrywane konflikty polsko-niemieckie

Rycina nasza przedstawia pałac Ligi Narodów w Genewie, w którym odbędzie się w drugiej połowie stycznia 1931 r. posiedzenie Rady Ligi Narodów. U góry: minister Zaleski i niemiecki minister spraw zagranicznych dr. Curtius.

też. Ja zaś czuję się kiepsko. Gdyby
to wypadło, złożyłbym również na
pańskich ustach pocałunek Almanzo-
ra. Całowałbym wszystkich na ulicy.

Niech i oni się kładą. Adieu!
Zabrał swoje proszki i poszedł,
kaszląc.

Okulista-operator
Radca
Dr. Teodor Bałaban
przeniósł ordynację na
ul. Akademicką 1. 7.
(Nowy Umach Sprechera)

POPIERAJCIE LIGĘ
MORSKA I KOLONJALNĄ.

Listy z Madrytu.

Rewolta w małej

dziurze pirenejskiej. Republikanizm należy do dobrego tonu. — Przy stole restauracyjnym w Barcelonie. — Wolność obywatelska Hiszpana.

(KORESPONDENCJA WŁASNA „GAZETY PORANNEJ”)

Madryt, w grudniu.

Ostatnia rewolta w małej dziurze pirenejskiej, Jaca, gdzie oficerowie dwóch pułków piechoty i jednego artylerji, nie mając nawet przyzwoitej kawiarni, grali z nudów w karty i „stawiali” się władzom, jak niemniej i dywersja majora Franco na lotnisku Cuatro Vientos, nie zaskoczyła nikogo. Z jednej strony bowiem podobno władze były w czas powiadomione o wszystkim, z drugiej strony należy w Hiszpanji od pewnego czasu do dobrego tonu przyznawanie się do republikanizmu. Szczególnie w Katalonji i we wszystkich większych miastach w północno-wschodniej Hiszpanji. Prym wiedzie, oczywiście, Barcelona. Tu koncentruje się cały niemal ruch rewolucyjny, więc władze nie mają wiele kłopotu z odkrywaniem różnych sprysiężeń, ponieważ i one dobrze wiedzą, skąd wiatr rewolucyjny wieje.

Siedzisz sobie w Barcelonie w przyzwoitej restauracji niedaleko portu (wyborna kuchnia) z obowiązkową orkiestrą. W przeciwległym rogu siedzi grono Katalończyków, zajada świetne potrawy i popija gęstem, tęgiem winem. Pod koniec takiej uczy całe towarzystwo jest już więcej, niż ożywione. Dwóch zamówionych gitarzystów podchodzi do stolika i gra żadaną Marsyljanke. Gitarom wtórują ochryple głosy, przekraczające słowa i melodie tak, że sam Rouget de l'Isle nie poznałby swej pieśni. A potem podchodzi jeden i drugi do cudzoziemca i skarży mu się, że w Hiszpanji ucisk, że niema wolności, ni myśli, ni słowa...

Tymczasem wolność obywatelska Hiszpana nie ulega kwestji. Każdy może publicznie złożyć królowi i monarchji, nawet w obecności policjanta, który tak długo będzie z tobą dobrodusznie rozmawiać, dopóki nie przyłączysz się do jakiegoś manifestacyjnego pochodu. Pochody w grupach są wzbronione i ten sam policjant, który przed chwilą tak miłe z tobą rozmawiał, weźmie cię bez ceremonji za kołnierz i zaprowadzi do komisarjatu. Poza pochodami każdy może bezkarnie przeklinać króla i generała Berenguera i wszystkich Bourbonów w czambuł, nazywając ich publicznie degeneratami.

Do wybuchów niezadowolenia i rewolt wszyscy są już w Hiszpanji przyzwyczajeni. Wprawdzie od kilku miesięcy silniejszy, aniżeli zwykle,

wiatr rewolucyjny powiał z Katalonji, ale władze czuwały nad nim z bliska. Niezadowolonym brak jest przede wszystkim przewodnictwa. Partje opozycyjne są rozproszkowane, podobnie zresztą, jak i stronnictwa rządowe. Brak jest kierowników, brak jedności akcji. Ambicja unosi netylko szefów, ale i pionki rewolucyjne. Rewolta wojskowa w Jaca była właśnie takim przedczesnym wybuchem ambicji jednego z nudzących się w podłym garnizonie kapitanów. Wskutek tych wyskoków ambicji rewolucja nie może wybuchnąć równocześnie w całym kraju, lecz wystrzela raz tu, raz tam, bez oczywistego skutku.

Od miesiąca przedmiotem wszystkich konwersacyj był major Franco, bohater lotu transatlantyckiego i bohater lotników. On był przez pewien czas duchowym przywódcą niespokojnych rewolucjonistów, on, który za swój republikanizm poszedł do więzienia, rząd odjął jego czynowi wszelką aureolę małych miast, głosząc komunikat, że właśnie miał go wypuścić na wolność, gdyż już w przeddzień został ulaskawiony przez króla. Cały nimb bohaterstwa przysnął w jednej chwili, a dobiła lotnika ucieczka do Portugalji po nieudanej rewolcie na lotnisku madrykiem. Drugi raz major

Demonstracje komunistyczne

NAD GROBEM SAMOBÓJCY.

Lwów, 30. grudnia.

(—) Przedwczoraj donieśliśmy o samobójstwie 18-letniego Tobiasza Wienera, pomocnika budowlanego, który w mieszkaniu swych rodziców przy ul. Królowej Jadwigi powiesił się. Wiener był działaczem komunistycznym i brał czynny udział w pracach Związku Młodzieży Komunistycznej we Lwowie.

Wczoraj popołudniu w Instytucie medycyny sądowej odbył się pogrzeb Wienera. Komuniści umieścili w sie-

niach Instytutu wieniec z szarfami i napisami polskim i żydowskim. Wieniec ten policja skonfiskowała. Gdy kondukt ruszył na cmentarz, komuniści wzięli trumnę na barki, a w górnej części ul. Janowskiej poczęli śpiewać „Międzynarodówkę”. Policja wówczas demonstrujących komunistów rozproszyła. Po zakończeniu ceremonji pogrzebowej grupa komunistów zgromadziła się nad grobem, gdzie usiłowało wygłosić przemówienie, jednak policja znowu im przeszkodziła.

Zbrodniarze ze Zniesienia zbiegli zagranicę?

Lwów, 30. grudnia.

(—) Dochodzenia w sprawie bestjańskiego mordu na Zniesieniu utknęły na razie na martwym punkcie. Zorganizowany pościg za zbrodniarzami na terenie całego państwa pozostał na

razie bez rezultatu. Utrzymuje się przekonanie, zresztą nie potwierdzone żadnymi konkretnymi danymi, że zbrodniarzom udało się zbiec zagranicę.

ZAMACH REWOLWEROWY W BUKARESZCIE

MŁODY STUDENT CHCIAŁ ZASTRZELIĆ REDAKTORA DZIENNIKA „ADVETUL”.

Bukareszt, 29. grudnia. (PAT) Dziś popołudniu do redakcji dziennika „Advetul” przybył pewien młody człowiek, który oświadczył, że pragnie widzieć się z dyrektorem wydawnictwa Socorom. Zaprowadzony do gabinetu student wręczył dyrektorowi petycję i jednocześnie wyciągnął rewolwer. Socor spostrzegł jednakowoż ten ruch i domyślając się za machu, podbił rękę studenta, który dał dwa strzały w powietrze. Podczas walki,

jaka się wywiązała, dyrektor Socor uderzony został kolbą rewolweru w głowę. Napastnik został rozbrojony przez personal redakcyjny, który nadbiegł na huk strzałów. Sprawca zamachu, Duma Cresco, liczy lat 18. Zeznał on, że został wysłany przez jednego z przywódców ruchu antysemitckiego zwolennika prof. Cuzy, adwokata Leftera, który polecił mu dokonać zamachu na Socora, nieprzejednanego przeciwnika prof. Cuzy.

Z ostatniej chwili.

Marszałek Joffre w agonji.

Paryż 29. grudnia. (PAT) Stan zdrowia marszałka Joffre'a jest beznadziejny. O godz. 17.30 rozpoczęła się agonja.

Cała prasa wieczorna poświęca

długie artykuły marszałkowi Joffre'emu, wyrażając uwielbienie narodu francuskiego dla tego, który w r. 1914 ocalił cywilizację od zagłady.

Przy licznych dolegliwościach kobiecych, naturalna woda gorzka „FRANCISZKA - JÓZEFA” sprawia znakomitą ulgę. Żądać w aptekach i drogerjach. 11218

Franco nie poświęci się dla idei republikańskiej.

Ale skąd ten nagły wybuch niezadowolenia? Tlił oddawna. Zrodziła to niezadowolenie dyktatura Primo de Rivero, która w chwili likwidacji nie miała nic do zapisania na swe konto, prócz rozbudowania doskonałej sieci dróg. Pozostawiła natomiast najgorsze zło, zdeprecjonowaną walutę. Primo de Rivero przez lat sześć wychowywał w cieniu swej dyktatury dzisiejszych rewolucjonistów.

Owoce dyktatury zbiera dziś król i jego najbardziej odłany generał. Ale nawet te wspaniałe drogi, tak niedawno zbudowane, psują się już gwałtownie z braku konserwacji, ponieważ generał Berenguer nie rzuca pieniędzy pełnymi garściami, jak to czynił jego poprzednik.

Przyznać jednak trzeba, że ruch rewolucyjny, raczej republikański, tli jedynie w miastach. Olbrzymia masa wieśniacza jest w swej istocie monarchistyczna, lub też niema żadnej orientacji. I nikt jej nie poruszy i nie pozyska, jeśli nie wejdą w grę bezpośrednio jej własne interesy. A tymczasem ruch ma podkład czysto polityczny, mimo licznych strajków.

Natomiast jawnie niezadowolone są warstwy średnie, mieszczańskie, burżuazja. Hiszpanja bowiem leży w orbicie ogólnego kryzysu światowego i obstawiała się tak wysokimi dłami ochronnymi, że wień kupców nie ma czym handlować, gdyż sprowadzanie produktów zapranych stało się prawie niemożliwe. Skarżono mi się w Barcelonie:

— Dawniej sprzedawaliśmy tu 200 aut tygodniowo — obecnie sprzedajemy 15 miesięcznie. Rowery z Francji szły ongiś masowo, dziś magazyny puste.

Miasta są zatem republikańskie, acz nie zawsze szczerze, wieś monarchistyczna, armia na razie roszustna, czeka na przywódcę i pójdzie za silniejszym, lub za śmiejszym. Artylerja, która stała się ogniskiem wszelkich buntów wojskowych, dziś zajmuje stanowisko wyczekujące. Podczas rewolty w Jaca czekała aż piechota zwycięży, a gdy przeciwnie — została rozbita, artylerzyści pomogli w jej rozbrojeniu i w przwrotności spokoju.

Niezadowolenie jednak jest duże i odgłosy groźnej burzy nie cichną.

M. S.

LITEWSKI MINISTER PRZYBYŁ DO WILNA.

Wilno, 29. grudnia. (PAT) Dziś wczorazem pociągiem via Dynaburg przez Łotwę przybył do Wilna litewski minister komunikacji Witold Wilejszys wraz z bratem swoim Janem, rejentem w Wilkomierzach i córką Walentyną, na pogrzeb matki, która wczoraj wieczorem zmarła wskutek choroby serca. Minister litewski zamieszkał w domu matki.

NADESLANE.

Dr. O. Finsterbusch-Goldbergowa

ordynuje także w sezonie zimowym w Krynicy 11493 Willa „Siedlisko”.

B. poseł Kohut na wolności.

Lwów, 30. grudnia.

(—) Jak donosi wczorajsze „Diło”, w sobotę został wypuszczany z więzienia w Brvgidkach były poseł dr. Ossyp Kohut, adwokat w Bohorodczanach. Zwolnienie dr. Kohuta, byłego więźnia brzeskiego, nastąpiło za kaucją w kwocie 5 tys. zł.

17-letni uczeń szewski pod zarzutem zabójstwa.

Samowolna egzekucja zakończona zabójstwem.

Szwagier denata atakuje oskarżonego.

Lwów, 30. grudnia.

(:) Przed Trybunałem karnym, któremu przewodniczył r. Lyczkowski, a oskarżał prok. Ogonowski, stanął wczoraj 17-letni Dawid Wecker, uczeń szewski ze Sokala, oskarżony o zabójstwo.

Akt oskarżenia przedstawia się następująco: 12. września 1930 r. wyszedł z bożnicy w porze wieczornej w Sokalu Hersch Schiffbauer i przechadzał się w towarzystwie niejakiego Pinkasa Mordkowicza i jeszcze kilku innych osób. Wszyscy prowadzili ożywioną rozmowę, idąc w kierunku domu. W pewnej chwili nadszedł z tyłu Dawid Wecker, zerwał Schiffbauerowi z głowy kapelusz i począł uciekać. Schiffbauer w pierwszej chwili nie wiedział, kto mu to zrobił, dopiero towarzysze powiedzieli mu, że sprawcą tego żartu był Wecker. Rozłoszczony, puścił się za Weckerem w pogoń i ścigał go aż do jego mieszkania. W mieszkaniu Schiffbauer zażądał od Weckera zwrotu kapelusza, ale ten nie chciał mu go zwrócić twierdząc, że należy mu się u niego 20 zł. i tak długo nie odda kapelusza, dopóki nie otrzyma pieniędzy. Rozłoszczony Schiffbauer rzucił się na Weckera i rozgorzała bójka. W czasie walki Wecker ugodził Schiffbauera nożem w okolicę serca tak, że ten po przywiezieniu do szpitala zmarł.

Na wczorajszej rozprawie Wecker przyznał się do czynu, podając na swą

obronę, że działał w obronie własnej. Trybunał rozprawę odroczył, celem przesłuchania kilku świadków na okoliczność prawdomowności zeznań 14-letniego Emila Habera, który w zeznaniach swoich wykluczył obronę konieczną.

Po rozprawie zaszedł niezwykle incydent w sali sądowej. Oto szwagier zabitego rzucił się na Weckera i usiłował go zadusić. Tylko dzięki interwencji posterunkowego zdołał Wecker ująć z życiem.

Schwytany in flagranti dźgnął nożem dozorcę.

Lwów, 30. grudnia.

W piątek, 26. wrześnię br. dozorca realności przy ul. Ormiańskiej 29 Jan Wojtowicz wyszedł popołudniu z żoną na spacer. Zabawiwszy kilka godzin na mieście, wrócił do domu i tu z przestachem zauważył, że kłódka od drzwi została zerwana, a w pokoju krząta się jakiś obcy mężczyzna. Wojtowicz wpadł do mieszkania z krzykiem „mam cię złodzieju” i chwycił osobnika za gardło. Nagle z piwnicy wypadł jakiś nieznajomy i stanął w obronie przytrzymanego złodzieja, a chcąc go wyrwać z rąk dozorczy, pchnął tego ostatniego dwukrotnie nożem w plecy. Raniony dozorca stracił przytomność, z czego skorzystali obaj osobnicy i odepchnawszy krzyżącą dozorczyńnię, wybiegli na ulicę.

O wypadku tym zawiadomiono odnośny komisariat policji, który po zapodaniu szczegółów przez Wojtowiczów, aresztował Ludwika Budulaka,

liczącego lat 39, handlarza owocami, trzykrotnie już karanego za kradzież, oraz Karola Podsudka, 24 razy karanego za kradzież. Budulaka rozpoznali Wojtowiczowie jako tego, którego zastali w mieszkaniu, zaś Podsudek był tym, który pchnął nożem Wojtowicza.

Wczoraj stanęli obaj wyżej wymienieni przed Trybunałem karnym, któ-

Po nitce do kłębka.

▲ WŁAŚCIWIE NIE PO „NITCE“, TYLKO — „KRAWATCE“.

(=) Do pierwszorzędnego sklepu, kapeluszniczego Karola Belliera w Paryżu, wszedł onegdaj przedpołudniem elegancki, młody mężczyzna, robiący wrażenie człowieka dystygowanego z najlepszego towarzystwa. Gość właśnie dobierał sobie odpowiedni kapelusz, gdy właściciel sklepu zbliżył się do niego i patrząc nań z natężoną uwagą, zapytał nagle:

— Przepraszam pana bardzo, gdzie pan kupił swoją krawatkę?

Gość na to pytanie bardzo się zmieształ i odpowiedział w końcu, że kupił krawatkę w Londynie. Właściciel sklepu okazał pozornie zadowolenie z tej odpowiedzi, lecz kazał niespostrzeżenie przywołać posterunkowego.

Jakkolwiek wytworny dżentelmen okazał rozmaite dokumenty, stwierdzające, że nazywa się Artur de Grevilliers, został sprowadzony na policję. Tutaj na podstawie badań daktyloskopijnych stwierdzono, że rzekomy arystokrata jest osławionym

włamywaczem,

a nazywa się naprawdę Ludwik Brosse. Brosse jest zbrodniarzem niezwykle

remu przewodniczył r. Szezanowski, a oskarżał prok. Tournelle. — Na rozprawie Wojtowiczowie pod przysięgą zeznali, że Budulak był tym, który plądrował ich mieszkanie. Co zaś do drugiego oskarżonego, to zwłaszcza zona Wojtowicza nie mogła z całą stanowczością stwierdzić, jakoby on wypadł wówczas z piwnicy i stanął w obronie swego towarzysza. Było bowiem wówczas ciemno, z postaci Podsudek przypominał tego osobnika, niemniej jednak Wojtowiczowa nie mogła dokładnie go rozpoznać.

Na tych zeznaniach Wojtowiczowej odnośnie do Podsudka oparł się obrońca tego ostatniego adw. dr. Józef Bristiger i dzięki temu Trybunał uwolnił go od winy i kary. Budulaka skazano na rok ciężkiego więzienia.

Tragedja miłości rodzicielskiej.

PO ŚMIERCI SYNA RODZICE POZRAWILI SIĘ ŻYCIA.

Lwów, 30. grudnia.

(=) Straszliwy dramat rodzinny rozegrał się w angielskim miasteczku, Showtown. Zginął tam wśród niezwykłych okoliczności stary kupiec Tomasz Brown wraz ze swoją żoną, Edytą.

Państwo Brown stracili przed trzema laty jedyne ukochane syna. Oboje bardzo się tem przejęli, Brown jednak po pewnym czasie odzyskał równowagę. Natomiast żona jego, bardzo do jedynaka przywiązana, popadła w silną

depresję nerwową.

Stan jej zdrowia pogarszał się ustawicznie. Biedna kobieta pod wpływem rozstroju nerwowego zaczęła myśleć o samobójstwie. Nieraz o tem wspominała mężowi, który tem zaniepokojony, rozłożył nad żoną baczną dozór.

Pewnego dnia, wróciwszy z przechadzki, nie zastał żony w domu. Począł jej tedy szukać i po dłuższych staraniach stwierdził, iż położyła się ona na szynach kolejowych,

oczywista w celu samobójczym. Usiłował tedy skłonić żonę do opuszczenia niebezpiecznego miejsca. Ale ani perswazje i prośby, ani przemoc nie wywarły na zdeterminowanej kobiecie najmniejszego wrażenia. A tymczasem począł

zbliżać się pociąg.

Kupiec ponowił wysiłki, ale daremnie! Zwrócił się również do nadchodzącego

budnika z błaganiem, aby pospieszył mu na pomoc. Było już jednak za późno! Brown nie mogąc uratować żony, rzucił się na szyny obok niej i zginął straszną śmiercią przy jej boku.

Niezwykły koniec dwojga ogólnie lubianych i szanowanych ludzi wydarł w okolicy bardzo głębokie wrażenie, tembardziej, że znane były pobudki samobójstwa.

NOWA POWIEŚĆ „GAZETY PORANNEJ“

Bezpośrednio po zakończeniu „Czerwonej kobry“, rozpoczęliśmy druk nowej powieści, w autoryzowanym przekładzie z angielskiego p. t.

„SZAFIROWY PAJĄK“

Autor jej, Artur Mills, należy do rzędu najzdolniejszych pisarzy angielskich, łączących żywą wyobraźnię z wykwiintną starannością formy.

„SZAFIROWY PAJĄK“ jest powieścią egzotyczną, o kolorycie nie tylko niezmiernie barwnym, ale i sumiennie wystudjowanym. Na takie tło rzucona została fabuła wysoce interesująca i przeprowadzona z dużą zręcznością.

Powieści Artura Millsa pod wielu względami przypominają twórczość wielkiego egzotyka francuskiego Claude Farrere'a i nie jest ani przypadkiem, ani uzurpacją, że właśnie „SZAFIROWY PAJĄK“ poświęcony został przez autora Farrere'owi.

Tak! ale PĄCZKI
najlepsze wyrabia
cukiernia J. MICHOTEK
Rynek 21. 11515

Zgon lorda
Melchetta.

Lord Melchett (dawniej Mond) 62-letni czołowy przedstawiciel angielskiego przemysłu, generalny dyrektor angielskiego trustu chemicznego, zmarł onegdaj wskutek zapalenia żył.

Łyżką wydlubał w murze otwór przez który zamierzał uciec z więzienia przy ul. Batorego.

Lwów 30. grudnia.

(—) Ub. ... usiłował umknąć z aresztów ślepiących przy ul. Batorego niejaki Osta Konowalec, rolnik, aresztowany z całym szeregiem podpaleń sabotażowych. Konowalec do ucieczki swej przygotowywał się już od dłuższego czasu. Przy pomocy łyżki do jedzenia wydlubał mur więzienny tak, że z czasem powstała wielka dziura, przez którą można było umknąć. Dla zatarcia śladów pozostawiał Konowalec luźne cegły w murze, aż do czasu swej zamierzonej ucieczki. Miał jednak pecha, bowiem ub. nocy przypadkiem jedna z cegieł spadła na podwórze wię-

zienne i to w oczach przechodzącego przez podwórze funkcjonariusza policji. Ten zaintrygowany spadnięciem cegły powiadomił o wszystkim władze więzienne, które przeprowa-

dziwszy skrupulatne rewizje po celach, udaremniły ucieczkę Konowaleca. Sabotażystę przeniesiono do innej celi i roztocono nad nim baczna opieka.

Maszynka do podwajania dolarów

I JEJ WŁAŚCICIEL PRZED SĄDEM W STRYJU.

Stryj, 29. grudnia. (PAT) Onegdaj odbyła się przed Sądem okręgowym w Stryju rozprawa przeciwko Stanisławowi Dąbrowskiemu ze Słobódki obok Stryja, o zbrodnię podstępnej kradzieży na szkole Franciszka Drobrego z Antoniówki.

Ubiegłego miesiąca zgłosił się oskarżony u Drobnera i przedstawiwszy mu się jako bogaty ziemianin, w toku rozmowy przekonał go, że jest w posiadaniu maszyny, podwajającej włożone do niej banknoty pieniężne. Do tego celu Drobny wręczył Dąbrowskiemu 170 dol. am., poczem Dąbrowski włożył rzekomo pieniądze do żelaznej kasetki, którą zamknął na klucz i zastrzegając poufność sprawy, oddał się, przyrzekając, że wkrótce powróci. Po upływie dłuższego czasu Drobny kasetkę rozbił i znalazł w niej zwitki papieru oraz dwa banknoty jednodolarowe. Sąd skazał St. Dąbrowskiego na 4 lata ciężkiego więzienia. Obrońca dr. Wandel zgłosił apelację.

Tragiczny zbieg okoliczności.

W GDYNI ZASTRZELONO CZŁOWIEKA, KTÓRY WYGRAŁ 10.000 ZŁ.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa 29. grudnia. (Z) Podczas strzelaniny, która wywiązała się na gdyńskim dworcu towarowym pomiędzy służbą kolejową a złodziejami, kradnącymi węgiel z wagonów, zbłąkana kula ugodziła przechodzącego obok stacji 54-letniego majstra budowlanego, niejakiego Franciszka

Zimosza. Zimosz tego dnia podjął w Gdyni wygraną na loterii sumę 10 tys. zł. i miał zamiar nabyć kawałek ziemi. Śmierć nastąpiła na miejscu. Przy zabitym znaleziono całą wygraną przezeń kwotę.

Tradycyjna Noc Sylwestrowa w Teatrze Wielkim

Lwów, 30 grudnia.

Tradycyjna Noc Sylwestrowa w Teatrze Wielkim zapowiada się wspaniale. Personal trzech działów teatralnych pracuje w amerykańskim tempie nad rewią Raorta, która będzie, jak co roku, najwyższym krzykiem humoru i aktualności, w ramach sketchu, piosenki i tańca. Rozszaleją się groteska sceniczna, jakiej jeszcze nie oglądaliśmy we Lwowie. Tragik będzie śpiewał kuplety, balet odegra tragedję, sufler będzie dyrygował orkiestrą. Więc pocóż reklam, starczy jedno słowo: — jakoś to będzie w tę noc sylwestrową.

Baczność: grypa!

Zapobiec łatwiej niż leczyć!

Przy każdym oddechu dostają się do jamy ustnej niezliczone ilości bakterji chorobotwórczych zarażających organizm szkodliwą chorobą — grypą. Choroba ta przrzuca się na inne osoby podczas rozmowy, przez kaszel lub kichnięcie. Nie dopuśćcie do usadowania się tych niebezpiecznych bakterji przez częste płókanie ust Odolem, tym jedynym prawdziwie antyseptycznym płynem do ust.

Odol znajdziecie się w sprzedaży również w mniejszych buteleczkach.

FEJLETON „GAZ. POR.“ z 31 XII. 1930.

MARGUERITE COMERT.

POBŁAŻLIWOŚĆ.

Nie dobrze, że mu tego nie powie... powiedzieć nie może. A jednak pyta ją potę, ażeby się znowu przekonać, że ona jeszcze zawsze tak gładko, bez zajknięcia, potrafi kłamać... szczęśliwa, pełna pospiechu, kobieta, która ani chwili nie ma do stracenia.

Idzie na wystawę obrazów, do bazaru, który urządza na cel dobroczynny, na herbatkę, na koncert. Idzie do fryzjera, do kuśnierza, do szewca, do modniarki idzie lub raczej śpieszy przechodząc tamtędy, idzie, śpiesząc — ale do niego.

Mąż nie zna go. Bo i cóżby mu z tego przyszło, gdyby go znał? Nie może przecież przypuszczać, że pan ten będzie mu sympatyczny... A gdyby tak naprzykład poczuł ochotę, by go zgładzić — jakże mógłby oprzeć się pokusie? W pewnych błyskawicznie rozgrywających się wypadkach zatracą się poczucie sprawiedliwości i myśli się może — chociaż myśl ta tkwi jedynie w podświadomości — że małżonek, który zabija kochankę swej żony, jest zgory uniewinnionym zbrodniarzem.

A więc małżonek woli człowieka tego — o ile to możliwe — ignorować. To znaczy: przeczuwa on jego istnienie jedynie

w związku z nią. Widzi np. że ona wychodzi z domu rozpromieniona, bez względu na pogodę, że uśmiecha się na wszystkie pytania; i mąż domyśla się, że idzie do niego. A jeżeli pyta: „dokąd idziesz?“ czyni to tylko dlatego, by zobaczyć jej uśmiech jeszcze bardziej promiennym, jej spojrzenie jeszcze bardziej pełnym blasku. Oczy jej są bowiem jeszcze zawsze tak piękne i czyste, jak u dziecka... oczy złotowłosej dziewczynki, która czyta jeszcze nie umie. A zęby jej są tak nieskazitelnie czyste, jak te perły na jej szyi.

Istnieją kobiety nieszczęśliwe, które występek niszczy, doprowadza do rozpaczki. Ale jego żona — pomimo grzechu — kwitnie jak kwiat w ziemi pożywnej. Komuż przyszłoby na myśl czynić różę wyrzuty z racji nawozu, z którego czerpie swą piękność?

Jeżeli o niego chodzi — on wszystko wybacza różę, która dom jego zdobi wdziękiem i wonią. I przyznaje, że jego pobłażliwość wcale nie jest zasługą — nie jest ona niczem innym, jak tylko hołdem złożonym piękności. Gdyby bowiem ta świeża, lekka, wesoła kobietka stała się blada, oziębiała, smutna — zaczęłby ją gardzić. Kto wie? Może wygnałby ją z domu? Ale tak, gdy ją pyta: „Dokąd idziesz?“, a ona uśmiecha się cudownie i oddala się krokiem tanecznym, tak wesoła, jak gdyby nigdy nie nie zaciężyło na jej młodem sumieniu... on, widząc, że

jest taka szczęśliwa, również usiłuje czuć się szczęśliwym.

Ach, oczywiście, czułby się jeszcze bardziej szczęśliwym, gdyby jego miłość mogła jej wystarczyć... Ale wie, że jest to niemożliwe. Przekonał się o tem z niezbitą, bolesną pewnością.

Albowiem ten „on“, który staje na jego drodze nie jest zawsze jednym i tym samym człowiekiem, czasem zmienia go ona — a mąż poznaje to zaraz po sposobie jej ubierania się. Zmienia całe mnóstwo szczegółów, które nie mają nic wspólnego z modą. Nagle zarzuca ona jeden kolor, a faworyzować zaczyna inny. Także uczesanie jej zmienia się zupełnie — od loków gęstych jak u jagnięcia, aż do skromnej, gładkiej fryzury.

I nie jego to wina, że uczynił to bolesne odkrycie.

Raz doznała ona strasznego zawodu. Mąż nie mógł nigdy dojść do tego, czy „on“ wyjechał, czy też ożenił się. Ona zaś zagrzebała się w domu na miesiąc, jak gdyby oplakiwała zmarłego. Nie wychodziła sama, nie ubierała się dla nikogo, nawet perle nosić nie chciała. I wtedy to czynił nadludzkie niemal wysiłki, by ją pocieszyć, by ją zdobyć dla siebie — i wtedy przekonał się, że jego miłość jest niczem dla jego uwielbianej różę, że nie jest ona dla niej ani powietrzem, ani wodą, ani słońcem. I musiał patrzeć, jak kwiat jego wędnie z dnia na dzień, jak

GŁOSY PUBLICZNE.

Czy można sobie pozwolić na popieranie przemysłu krajowego.

Lwów, 30. grudnia.

Piszą nam z miasta:

Onegdaj wyszedłszy na miasto z zamiarem kupienia sobie obuwia krajowego, udałem się do szewca nabyć zauważone w oknie wystawowym półbuciki z grubej skóry brązowej (box). Na wydatek ten przeznaczyłem około 80 zł., tj. sumę, jaką się płaci za wykwintne obuwie zagraniczne u nas. Po wejściu do sklepu zapal mój dla wyrobu krajowego ostygł, gdy zażądano odemnie 250 zł.! Na moje zdziwienie, wywołane tą fantastyczną ceną, oświadczył sprzedawca, że to jest „montaż (!) ręczny“. Nie mając zrozumienia dla walorów artystycznych w obuwiu, zrezygnowałem z nabycia tego dzieła sztuki szewskiej, zadawaniając się kupnom obuwia czeskiego za 72 zł. W. Z.

WŚRÓD PISM I KSIĄŻEK.

Lwów, 30 grudnia.

Henryk Wereszycki: *Austrja a Powstanie Styczniowe*. Stron VIII+312. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie.

W dziele tem ujął autor politykę rządu austriackiego podczas Powstania 1863 r. zarówno na terenie b. Galicji, jak i na forum dyplomacji europejskiej. Autor, zbadawszy archiwa austriackie, wydobyl z nich wiele nieznanego dotychczas materiału, rzecz przedstawił jasno i zwięźle, przez co tem lepiej uwypuklił przebieg akcji, która zawiera niejednokrotnie momenty pełne napięcia. Oto treść książki — według rozdziałów: Położenie międzynarodowe Austrii po wojnie włoskiej 1859 r. Galicja w chwili wybuchu powstania. Misja Mejternicha. Walka rządu z organizacją powstańczą. Interwencja dyplomatyczna. Stan oblężenia. Rzecz ta, jakkolwiek poważna i naukowa, porusza także cały szereg problemów ogólnych z dziedziny administracji dawnej Galicji, polityki i dyplomacji europejskiej, dzięki swej bardzo przystępnej formie nadaje się nie tylko dla miłośników historii, ale także dziennikarzy, publicyści i politycy znajdują w niej wiele rzeczy zajmujących i jeszcze dziś aktualnych.

POPIERAJCIE LIGĘ

MORSKĄ I KOLONJALNĄ!

bieżące z godziny na godzinę.

I byłby ją niemal utracił. Aż wreszcie — niebiosom za to chwala — dzięki nowemu złodziejowi jego honoru! zasmakowała znowu w życiu. I znowu uśmiech okraślił jej usta, i znowu stała się promienna, i znowu zaczęła zdobić się, i znowu wychodzić...

— Dokąd idziesz?

Stoi przed lustrem w swojej długiej sukni, która ta szczerze przylega do jej skrytego serca, a tak luźno opada dokoła nóg jej lotnych i wciaga na głowę malutki, do czapeczki podobny, kapeluszek filcowy bez rona.

— Idę do Lasku, mam spotkać się z Heleną.

Chciałby się uśmieć, (można śmiać się i cierpieć zarazem), powiedzieć jej, że w tym kapeluszu z pewnością nie idzie do Lasku i że „on“ nie może nazywać się: „Helena“. Ale pocóż macie jej zachwycający uśmiech, pocóż psuć jej radosne odejście?

Istnieją kobiety o oczach czarnych, jak noc i ustach ocienionych, które mężów swych opuszczają z łoskotem burzy, które odchodzą na zawsze, hen daleko, ze wszystkimi, co posiadają. Ale ta kobieta, jego żona, jest złotowłosa, łagodna i odchodzi, jak zwykle, nie inaczej. A on uśmiecha się gdyż ma tę uszczęśliwiającą pewność, że wkrótce wróci...

Tlum. Astor.

Sfingowany napad rabunkowy

EPILOG ROZEGRAŁ SIĘ WCZORAJ W SĄDZIE LWOWSKIM.

Lwów, 30. grudnia.

(:) 13. października br. doniosły wszystkie pisma lwowskie o śmiałym napadzie rabunkowym na inkasenta Towarzystwa księgarski kolei „Ruch“ we Lwowie Jana Balcara przy ul. Zielonej. Ale już na drugi dzień policja po przeprowadzonych dochodzeniach ustaliła, że **napad ów był sfingowany** i, że Balcar w porozumieniu z innymi spółnikami przywłaszczył sobie zainkasowaną dla „Ruchu“ gotówkę w kwocie 921 zł. W trakcie dochodzeń ustalono, że w sfingowanym tym napadzie współuczestniczyli niejaki **Tadeusz Iwasiewicz**, zamieszkały przy ul. Halickiej 7, zajęty w charakterze wywiadowcy w prywatnym biurze detektywów i **Józef Szajda**, urzędnik prywatny, zamieszkały przy ul. Kurkowej 6. Szajda i Iwasiewicz „napadli“ 13 października na **Balcara** i zabrali mu wówczas gotówkę. Następnie za pieniądze w ten sposób zdobyte zabawiali się **szeroko po szynkach i barach lwowskich**.

Prócz tego mają **Iwasiewicz i Szajda** inną, podobną sprawkę na sumieniu. W pierwszej połowie października br. usiłowali oni nakłonić **Artura Szlarpę**, inkasenta fabryki czekolady „Branka“, by wspólnie z nimi urządził napad sfingowany i przywłaszczył sobie zainkasowaną dla fa-

bryki „Branka“ gotówkę w wysokości 10 tys. zł.

Na wczorajszej rozprawie Balcar przyznał się do winy. Zeznał, że wspólnie z Iwasiewiczem i Szajdą **upozorowali napad rabunkowy**, w czasie którego Szajda pchnął go lekko nożem.

Sprawa admirała Nelsona

ZAGADKA ŚMIERCI BOHATERA ANGIELSKIEGO

Lwów, 30. grudnia.

(=) Francuska piosenka marynarska stała się powodem do wznowienia dawno przebrzmiałej sprawy — od czyjej kuli poległ słynny admirał angielski, **Nelson**, podczas zwycięskiej dla floty angielskiej bitwy morskiej pod **Trafalgarem**. Poruszył tę sprawę jeden z dzienników paryskich i wywołał zaraz ożywioną polemikę na łamach tak prasy francuskiej, jak i — naturalnie — angielskiej.

W rzeczony piosence dwóch marynarzy sprzecza się o to, kto zastrzelił Nelsona. W 20 lat po tej słynnej bitwie, a więc w 1825 r. sierżant francuskiej piechoty marynarki, **Robert Guillemard** ogłosił, spodziewając się za to nagrody, że on to, siedząc w bo-

pieniądze przepuścili na zabawę z kolegami. Dależy oskarżony **Iwasiewicz** przyznał się również do zarzuconych mu aktów oskarżenia czynów. Trzeci oskarżony **Szajda** uciekł, bojąc się kary, do Paryża.

Trybunał po przeprowadzonej rozprawie skazał **Balcara** na 8 miesięcy więzienia, **Iwasiewicza** na 7 miesięcy ciężkiego więzienia. Bronił adw. dr. **Szymon Weiss**.

cianiem gnieździe tylnego masztu fregaty „Redoubtable“, gdy fregata zbliżyła się do okrętu admirałskiego Nelsona „Victory“, wycelował do wodza angielskiego i, że po jego strzale admirał padł na pokład.

Na to twierdzenie odpowiedział za raz kapitan marynarki angielskiej, **John Polard**, oświadczając stanowczo, że zmiół celnemi stazałami wszystkich marynarzy francuskich, którzy usiłowali usadowić się w gnieździe bocianiem tylnego masztu fregaty „Redoubtable“, zabójca Nelsona nie mógł tedy wyjść żywy z tej bitwy.

Spór więc wobec tego ucichł i dopiero teraz, po 75 latach, znów wyłonił się na łamach prasy obu narodów.

Niezwykła tragedia rodzinna.

MORDERSTWO Z POWODU

Lwów, 30. grudnia.

(=) Krwawy dramat rodzinny rozegrał się onegdaj w **Strasburgu**, a ofiarą jego padł 55-letni znany przemysłowiec, **Józef Würfel**.

O rękę córki Würfela Antoniny starał się **młody jego współnik, inż. Karol Wagner**. Wagner był przedtem zaręczony z inną dziewczyną, ale znaczny posag, który miała otrzymać panna Würfel, skłonił go do zerwania z panną, którą naprawdę kochał. Niedawno odbył się ślub...

I teraz właśnie **zaczyna się dramat**. Wagner począł od teścia domagać się **wypłacenia obiecane go posagu**. — Würfel jednak zwlekał, tłumacząc się, że obecne kłopoty materialne nie pozwalają mu naleychniast **dotrzymać zobowiązania**. A kiedy Wagner nie przestał nalegać, oświadczył mu teść, bez ogródek, że ani mowy niema o tem, aby mu mógł wypłacić cały posag...

To oświadczenie wywarło na Wa-

NEWYPŁACENIA POSAGU.

gnerze

niesłychane wrażenie.

Rozdrażniony wdał się z teściem w **gwałtowną sprzeczkę**, a wreszcie strzelił ku niemu, raniąc go śmiertelnie. Następnie usiłował **popęlnić samobójstwo**, ale przeszkodziła mu w tem żo-

Gdy się budzi wiosna uczuć..

TRAGEDJA W STYLU WEDEKINDA.

Lwów, 30. grudnia.

(=) Tragedja dziesięć, godna pióra Wedekinda, rozegrała się onegdaj w Paryżu. Mianowicie 18-letni uczeń licealny, **Jan Bouilhier**, zastrzelił 16-letnią **Annę Remy**, córkę znanego rzeźbiarza paryskiego, **Andrzeja Remy**.

Państwo Bouilhier pozostawali w stosunkach serdecznej przyjaźni i zażyłości z rodziną Remy. Skutkiem tego między Anną a Janem nawiązała się

gorącej sympatii.

Zauważyli to jednak po pewnym czasie rodzice i postanowili słunić to przedczesne uczucie i dzieci **rozłączyć**.

To też niedawno oznajmił p. Bouilhier swemu jedynakowi, iż wysłał go do

Ostatnie zdjęcie
Oskara Nedbala.

Jak wiadomo — w dniach ostatnich odebrał sobie życie sławny kompozytor i dyrygent czeski, **Oskar Nedbala**, twórca znanej operetki „Polska krew“. Rycina nasza podaje ostatnie zdjęcie znanego muzyka.

na. Wagner znajduje się w stanie tak szalonego rozdrażnienia, że musiano go umieścić na razie w **sanatorium dla nerwowo chorych**. Dopiero po pewnym czasie będzie mógł odpowiadać za swój zbrodniczy czyn.

Na razie nie można wydobyć z niego żadnych zeznań, gdyż mówi zupełnie bez związku.

Nawiasem należy stwierdzić, iż na wieść o wszystkim była narzeczona zabójcy zgłosiła się na policję, oświadczając, że Wagner był zawsze człowiekiem bardzo nerwowym, a zbrodni swej mógł dokonać tylko w **jakimś zamroczeniu umyslowem**.

NADESLANE.

Podziękowanie

JWP. Dr. **Lestawowi Jaklińskiemu**, Dyrektorowi Sanatorium Polskiego Czerwonego Krzyża we Lwowie, Dr. **Franciszce Hippowi**, Siostrze Przełożonej oraz Siostrom **Jadwidzie** i **Zofii** składam najserdeczniejsze podziękowanie za okazaną opiekę i życzliwość jaką otoczyli moją Żonę podczas Jej pobytu w Sanatorium.

Inż. **Paweł Krzyworączka** z Synami.

Podziękowanie

JWP. Prymarjuszowi Dr. **Maksymilianowi Seidlerowi** we Lwowie ul. **Fredry I. 6**, śniem złożyć na tej drodze najserdeczniejsze podziękowanie za przeprowadzenie ciężkiej i trudnej operacji u Żony mojej oraz troskliwe i życzliwe zajęcie się w czasie rekonwalescencji. Zarazem wyrażam życzenie, oby Ci było danem Panie Prymarjusz, jak najdłużej pracować dla dobra cierpiącej ludzkości.

Inż. **Paweł Krzyworączka** z Synami.

ZE SPRAW KOLEJOWYCH.

Prośby o dary z łaski będą załatwiane odmownie.

Lwów, 30. grudnia.

Jak się dowiadujemy wyszło w ostatnich dniach zarządzenie do wszystkich Dyrekcji kolejowych, by wszelkie prośby o zaopatrzenie w drodze łaski załatwiono aż do otrzymania dalszych wskazówek odmownie, bez przedkładania ich do rozstrzygnięcia Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej.

Losowi temu mają ulec nietylko prośby o wstrzymanie darów z łaski po raz pierwszy, lecz również i podania o przedłużenie prawa do tych zaopatrzeń w wypadkach, gdy upłynął już termin na który przyznano pierwotnie tego rodzaju zaopatrzenie, udziela się bowiem omawianych wsparć z reguły jedynie tylko na ściśle określony przeciąg czasu.

Wnoszenie więc podań jest conajmniej do końca marca 1931 r. czyli do końca obecnego okresu budżetowego zupełnie bezcelowe. Przyznanie omawianych zaopatrzeń będzie miało teraz jeszcze miejsce w tych tylko nielicznych wypadkach, gdzie przed wydaniem wspomnianego nakazu odmownych załatwień Ministerstwo Skarbu wyraziło już swą zgodę na przyznanie daru z łaski.

Tak zatem ogólne oszczędności dokonywane w bezwzględny sposób tych najbardziej potrzebujących, którzy pozostają wogóle bez środków do życia, gdyż — jak wiadomo — tylko takich byłych pracowników państwowych uwzględniano przy udzielaniu darów z łaski.

Samochód w płomieniach

NA SZCZĘŚCIE OBESZŁO SIĘ BEZ OFIAR W ŻYCIU LUDZKIEM.

(Od naszego korespondenta.)

Stanisławów, w grudniu.

(is). Na szosie **Stanisławów-Halicz** przy klm. 482 stanęło onegdaj w płomieniach **auto osobowe marki „Fiat“**, stanowiące własność **Jana Dreslera** z **Stanisławowie**, a prowadzone przez kierowcę **Wilhelma Seehtera**. — Na

szczęście szofer na czas wyskoczył z samochodu, a gości żadnych wewnątrz nie było. Pastwą płomieni padła buda i tylne siedzenia, a motor został uszkodzony. Pożar powstał **pod silnie rozgrzanego z powodu uciążliwej pracy motorn.**

Teatr, który nie zna kryzysu.

Jak gra aktor chiński i jaką ma publiczność.

Lwów, 30. grudnia.

(Dp). Teatr przeżywa obecnie niepokojący kryzys. Odnosi się to jednak jedynie do rasy białej, bowiem ludy egzotyczne, nawet posiadające starą kulturę, bynajmniej nie przesyciły się teatrem i nie stawiają mu tak wysokich wymogów, jak to widzimy w Europie i w Ameryce. Przykładem tego jest teatr chiński, który zarówno w Państwie Środka ziemi, jak i na emigracji chińskiej, cieszy się wielkim powodzeniem mimo, że formy widowisk, podobnie jak fabuła sztuk, nie zmieniły się wiele od szeregu wieków.

Większość widowisk przedstawia wojowników, kurtyzany, damy dobrego urodzenia i skromnych proletariuszy, zupełnie tak jak przed trzema lub czterema wiekami, mało uwzględniając życie współczesne. Jeśli inspiratorem autora jest konfucjonizm, wówczas treścią sztuki jest miłość synowska, czysta, bezinteresowna przyjaźń, wierność sługi dla swojego pana. Gdy autor jest natomiast buddystą, ukazuje nam śmiesznych, leniwych mnichów i mniszki. Gdy wreszcie teizm jest jego przewodnikiem, zaludnia scenę bożkami, wróżkami i zwierzętami legendarnymi. Publiczność przyjmuje wszystko równie chętnie i bawi się znakomicie, jakkolwiek środki dekoracyjne i reżyserskie są bardzo proste.

Po lewej stronie sceny znajduje się orkiestra, złożona zazwyczaj z kilku muzyków, grających na flecie, cymbałach i specjalnym instrumencie chińskim, przypominającym skrzypce o dwóch strunach, zwane *chu-szin*, oraz drugim podobnym, zwanym *pang-czu*. Widowisko trwa od godz. 7.30 do północy, przyczem nieznaną są antrakty. Scena jest przez cały czas otwarta, dekoracja bardzo prymitywna, ogranicza się tylko do tylnej ściany, która przedstawia bądź to wolny krajobraz, bądź pałac, lub pokój.

Podczas gdy aktorzy grają na pierwszym planie, inscenizator i jego pomocnicy dokonują w głębi odpowiednich zmian do scen następných i przynoszą rekwizyty, potrzebne aktorom. Aktor deklamuje długą tyradę, a podczas tego rekwizytor przestawia krzesła do następnej sceny, kładzie szable na stole, jeśli ma się odbyć pojedynek, przybory do herbaty, jeśli ma nastąpić uczta itp.

Konwencjonalne gesty i symbole.

Do należytego zrozumienia tego, co się dzieje na scenie, należy znać konwencjonalne gesty i symbole, przyjęte przez dramaturgów. I tak np. jeśli aktor pragnie kogoś przywołać, to robi gest wprost przeciwny od przyjętego przez kulturę europejską. Odrzuca wtedy rękę od siebie, a większa lub mniejsza gwałtowność tego ruchu ma znaczenie dla uczuć, jakie w danej chwili interpretuje. Jeśli aktor wchodzi ze szpicrutą w rękę, to znaczy, iż przyjechał na koniu. Kolor szpicruty oznacza maść konia. Jeśli podnosi nogę, wchodząc na scenę, to znaczy, że wszedł do wnętrza domu.

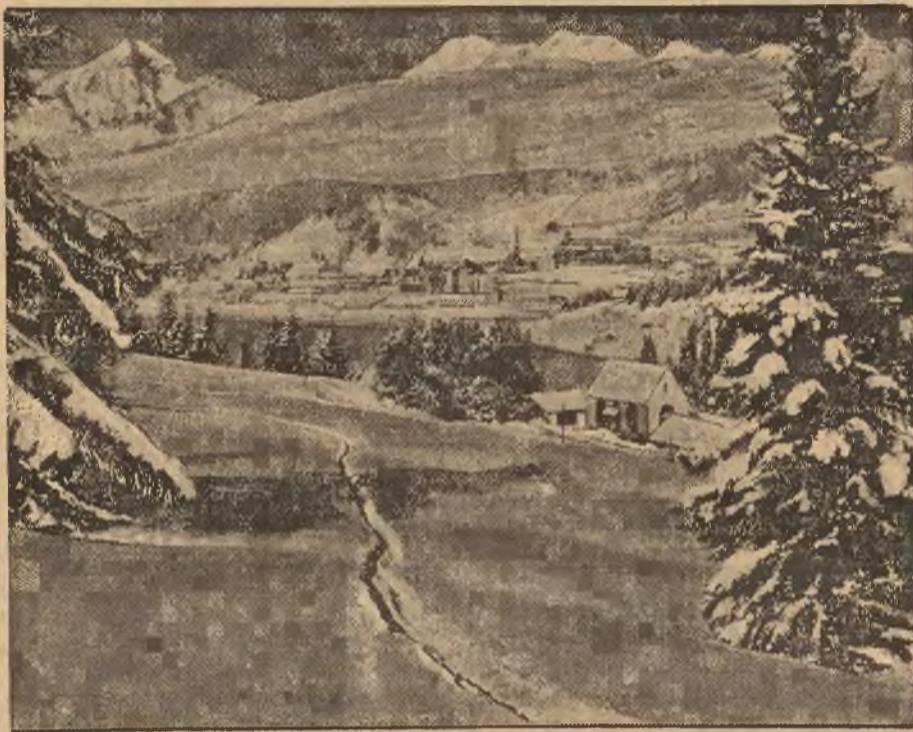
Wbrew utartemu u ludów europejskich przekonaniu, iż w teatrze chińskim niema kobiet, występują na scenie także aktorki. Wprawdzie w roku

1795 cesarz Czin-Lun wygnał kobiety ze sceny, ale od r. 1911 zakaz ten przestał obowiązywać. Niemniej kobieta na scenie nie posiada tych wszystkich praw, co mężczyzna. Np. nie wolno jej śmiać się otwarcie na widoku publiczności, jak to czyni aktor. W scenach wesolych winna skromnie zasłaniać oblicze szerokim rękawem kimona. W zamian za to może płakać dowoli, przyczem partnerzy nawzajem

ocierają sobie oczy rękawem. Gniew wyraża aktor chiński uderzeniem nogi o podłogę, obawę uchyleciem ciała w bok.

Sztuki są zazwyczaj jednoaktowe, a po każdej sztuce gra orkiestra przy otwartej scenie. Towarzyszy ona także akcji scenicznej a milknie jedynie w momentach kulminacyjnych, w których cała uwaga winna być skierowana na aktora.

Czar śnieżnych gór.

Cudownie wyglądają góry pod jedwabnym, lśniącem srebrzystym płaszczem śniegu... To też stanowią dla mieszkańców wielkich ośrodków miejskich utęskniony cel wycieczek.

Tragiczne dzieje miłości.

NIEDOLA SZLACHETNEJ KOBIETY.

(Do ryciny na str. 1.)

Lwów, 30. grudnia.

(=) Prasa paryska w związku z samobójczą śmiercią 23-letniej żony znanego przemysłowca tamtejszego Henryka Duvernois, Luizy — rozpisyje się szeroko o niezwyklej tragedji miłosnej, zacerpniętej jakby z romansu Dumasa lub Suego...

Oto bliższe szczegóły tej romantycznej historii:

Luiza jako młodziutka dziewczyna poznała pewnego przystojnego studenta, Franciszka Reniera, którego serdecznie

pokochoła.

Renier jednak był nieponiem, zaprzestał nauki i zaczął prowadzić życie awanturnicze, a wreszcie opuścił Paryż i zniknął gdzieś bez śladu. Po pewnym czasie Luiza wyszła za mąż za przemysłowca Duvernois'a. Po dwóch latach tego pożycia małżeńskiego zja-

wił się nagle w Paryżu znowu Renier. Pewnego dnia niespodziewanie zaczął on na ulicy swoją byłą narzeczoną. W pierwszej chwili Luiza wprost go nie poznała. Był bowiem straszliwie zmieniony, a ponadto gdzieś — widocznie w jakiejś bójce — utracił prawie oko. Renier zaczął się czulić do Luizy, a gdy ta jego odrzuciła ze wstrętem, w cyniczny sposób zażądał od niej pieniędzy groząc, iż opowie wszystko ko mężowi o ich byłym stosunku...

W ten sposób przez czas dłuższy szantażował

biedną kobietę. Zabrał od niej mnóstwo pieniędzy, oraz wszystkie kosztowności. Na nic się jednak to nie przydało biednej kobiecie, nad którą głową roztoczyło czarne skrzydła fatalne przeznaczenie. Oto pewnego dnia otrzymała list od nieznanego sobie kobiety, która okazała się kochanką

Odwołanie posłanki sow.

Pani Aleksandra Kollontaj, której podobiznę podajemy, posłanka sowiecka w Sztokholmie, została odwołana obecnie do kraju. Przyczyną dymisji jest pono zbyt „burzący” tryb życia pani Kollontaj, która jest zwolenniczką pięknych i wykwintnych toalet.

Reniera. Przypuszczając, iż Reniera łączy z Luizą miłość, obrzuciła ją w tym liście obelgami, a jednocześnie zawiadomiła, że w drugim liście doniosła o wszystkim przemysłowcowi. Wówczas Luiza, nie posiadając się z rozpaczy, odebrała sobie życie, zażywszy znacznej dawki truciizny.

Przemysłowiec zajął się wyświetleniem tej tajemniczej sprawy przy pomocy policji, która niebawem aresztowała Reniera i jego kochankę, którzy okazali się parą wyrefinowanych oszustów i hochstaplerów.

Rycina nasza przedstawia kilka momentów tej sensacyjnej historii. U góry z lewej — Renier zabiera Luizie klejnoty. Obok — policjant aresztuje przyjaciółkę Reniera. U dołu z lewej — Luiza otrzymuje fatalny list, obok — Luiza na katafalku, a przy niej mąż pogrążony w najgłębszej rozpaczy.

Szczęśliwe czworaczki.

Lwów, 30. grudnia

W pierwszych dniach września pani Perriconna, mieszkająca w stanie Texas, uszczęśliwiła swego małżonka naraz czterema synami. W dniu, gdy młodzi obywatele, w najlepszym zdrowiu, ukończyli trzeci miesiąc życia, rada miejska miasta Meaumont, zważywszy, że podobne wypadki zdarzają się bardzo rzadko, postanowiła, że miasto zaopiekuje się temi dziećmi. Najlepsi lekarze mają dbać o nich, a prezenty napływają ze wszystkich stron, przytem rodzice otrzymali poważną rentę. Nie koniec na tem. Ponieważ małżonkowie Perricone, Włosi z pochodzenia, są członkami orkiestry miejskiej, prześwietni rajcy zdecydowali wychować dzieci też na muzyków.

Nowo utworzony Zakład dla sztuki fotograficznej pod firmą

PHOTO-STUDIO-DORYS

Lwów, Pasaż Mikolascha, tel. 30-92
poleca się Szanownej Publiczności.

**OBOWIĄZKIEM KAŻDEGO OBYWATELA JEST
WZIĄĆ UDZIAŁ W AKCJI PRZECIWGRUZYLCZEJ
KUP NALEPKĘ PRZECIWGRUZYLCZĄ!!!**

KRONIKA

30

GRUDNIA
Wtorek
Dawida Kr.

REDAKTOR NACZELNY PRZYJMUJE
OD GODZINY 11. DO 12. PRZEDPOŁ.

REDAKCJA BEZWARUNKOWO MANU
SKRYPTÓW NIE ZWRACA.

—□—

TEATR WIELKI:

Wtorek, 30 grudnia o godz. 7.30 w.
„Aida“, opera Verdięgo.

Środa, 31 grudnia o godz. 7.30 wiecz.
„Noc w San Sebastiano“, operetka Ben-
natzky'ego.

Czwartek, 1. stycznia o g. 3.30 popoł.
„Rycersko-wieśniacza“ op. Mascagnie-
go i „Pajace“ opera Leoncavalle. (Ceny
zniżone.)

Czwartek, 1. stycznia o g. 7.30 wiecz.
„Noc w San Sebastiano“, operetka Ben-
natzky'ego.

TEATR ROZMAITOŚCI:

Wtorek, 30. grudnia o godz. 7.30 w.
„Nowa umowa małżeńska“, kom. Shaw'a.

Środa, 31. grudnia o godz. 7.30 wiecz.
„Nowa umowa małżeńska“, kom. Shaw'a.

Czwartek, 1. stycznia o g. 3.30 popoł.
„Szwęk“ w inscen. L. Schillera. (Ceny
zniżone.)

Czwartek, 1. stycznia o g. 7.30 wiecz.
„Nowa umowa małżeńska“, kom. Shaw'a.

TEATR MAŁY:

Wtorek, 30. grudnia o godz. 7.30 w.
„Skandal w Savoy'u“, kom. Kelemana
i Geyera.

Środa, 31. grudnia o godz. 7.30 wiecz.
„Skandal w Savoy'u“, kom. Kelemana
i Geyera.

Czwartek, 1. stycznia o g. 3.30 popoł.
„Pierwsza pani Selby“, kom. Ervine'a.
(Ceny zniżone.)

Czwartek, 1. stycznia o g. 7.30 wiecz.
„Skandal w Savoy'u“, kom. Kelemana
i Geyera.

REPERTUAR NOWOŚCI.

Wtorek, 30 b. m. o godz. 7.30 wiecz.
„Trójka Hultajska“.

Środa, 31 b. m. o godz. 7.30 wiecz.
„Trójka Hultajska“. Zniżki ważne.

Środa, 31 b. m. o godz. 11-tej wiecz.
„Niedajmy się“. Rewia Sylwestrowa

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

APOLLO: 100 proc. film dźwiękowo-
śpiewny John Barrymore jako „General
Crack“.

CHIMERA: „Szalone Serca“ z Klarą
Bow i James Hall.

FATAMORGANA: „Halka“ z chórem
i śpiewem

GRAZYNA: „Moralność Pani Dul-
skiej“.

CASINO: „Buster Keaton jako impre-
sario“.

KOPERNIK: Jan Kiepura i Brygida
Helm „Neapol Śpiewające Miasto“.

LEW: Jan Kiepura i Brygida Helm
„Neapol Śpiewające Miasto“.

LUNA: „Lekkomyślna dziewczyna“.
(W szponach Chińczyków).

MARYSIENKA: Jan Kiepura i Brygi-
da Helm „Neapol Śpiewające Miasto“.

OAZA: „Rozkosze niebezpieczeństwa“
dźwiękowiec.

PALACE: „Król jazzu“. Paweł Whi-
temann z fenomenalną orkiestrą jazzową.

PAN: „Ostatni Romans“.

PROMIEŃ: „Wieczna miłość“ oraz
„Martwy krzyk“.

PASAZ: „Sensacja Cyrul Roksy“.

RAJ: „Syn białych gór“. Dźwiękowy.

SPLENDID: „W państwie zielonego
smoka“.

STYLOWY: „Trujące usta“.

UCIECHA: „Zapłata od Wschodu“.

Palais de Danse-Bristol

Występy sławnych kompozytorów

GOLDA I PETERSBURSKIEGO.

Na żądanie publiczności Five-o'clocki
nie tylko w niedziele i dnie świąteczne,
lecz również każdej soboty. 11420-2

ADAM STODOR.

TRUD.

TRUDU POTRZEBA I POTU NA SKRONI,
GRZBIET GIĄC SIĘ MUSI PRZY MOZOLNEJ ORCE,
BY KIEDYŚ PŁONÓW LICHYCH MARNE KORCE
WDŹWIGAĆ POD STRZECHĘ, NIEMAL W SIŁĘ AGONJI.

NIE CZAS ZMULONEJ PRZYGLĄDAĆ SIĘ DŁONI, —
BRUD JEJ I BLIZNY, TO TRUDU ODBIORCE, —
NIE CZAS DZIŚ WIERZYĆ ULUDY ZNACHORCE, —
TRUD JENO ZGŁUSZA DŹWIĘK, GDY GROZA DZWONI — —

I NIE CZAS W GWIAZDY POGLĄDAĆ WŚRÓD PRACY,
FANTAZJI SKRZYDŁEM UCIEKAĆ OD MROCZY, —
LEMIESZA PILNUJ, RABIE, CEPA, GRACY! —

OWOCE MUSI PRZYNIĘŚĆ TRUD NAD TRUDY, —
ONE Z LEZ SŁONYCH OTRĄ DROGICH OCZY, —
CZŁOWIEK SAM TWORZY SWEGO ŻYCIA CUDY!

BAGATELA

Środa 31 grudnia 1930 r.

Wspaniała Noc SYLWESTROWA

Sensacyjne żywe obrazy. — Wspaniałe
efekty. — Wytworny program Syl-
westrowy. 11509

Niespodzianki. Upominki

UWAGA: Uprasza się o wczesne za-
mawianie stolików i łóż.

Czwartek 1 Stycznia 1931

Wielki program NOWOROCZNY

Atrakcyjne występy pierwszorzędných
sił krajowych i zagranicznych z Brus-
ses i Partn., Siostrami Margit, H. Masalską,
E. Bermonł Berską na czele.

Początek o godz. 10 wieczorem.

Wiadomsci teatralne.

W teatrze Wielkim dziś po raz 12-ty
„Aida“ Verdięgo w nowej, wspaniałej
ramie inscenizacyjnej i przewybornem
wykonaniu, stanowiąca niesłabnącą
atrakcję artystyczną sezonu. Na niedziel-
nem przedstawieniu „Aidy“ teatr był wy-
sprzedany, a publiczność z zapalem okla-
skiwała świetny zespół wykonawców.

W teatrze Rozmaitości wszystkie wie-
czory bieżącego tygodnia poświęcone
kapitałnej komedji Bernarda Shaw'a „No-
wa umowa małżeńska“.

W teatrze Małym dziś i obu nastę-
pnych wieczorów arcywesoła i wybornie
grana komedja Kelemana i Geyera „Skand-
al w Savoy'u“, wywołująca na widowni
nieustanne wybuchy śmiechu i oklaski.

Dyrekcja teatru Nowości komunikuje,
iż ze względu na liczne interpelacje i
prośby zdecydowała się rozpocząć przedsta-
wienie o godzinie 8-mej wieczorem a nie
jak dotychczas o 7.30. Równocześnie za-
znacza, że przedstawienia rozpoczynają
się będą bardzo punktualnie.

Świetny wodewil „Trójka Hultajska“
w teatrze Nowości, cieszący się dużym
powodzeniem, zostanie powtórzony dziś
we wtorek 30 i jutro we środę 31 b. m.
o godz. 7.30 wiecz. Udział nieporówna-
nych artystów dyr. L. Czarnowskiego
i M. Tatrzańskiego, stwarzających pyszne
pełne komizmu typy, śpiew pp. Prze-
strzelskiej, artystki lwowskiej operetki
i Polewskiej, artystki lwowskiej operetki
przy akompaniamencie pełnej orki-
stry zapewniają przedstawieniu tego po-
пулярnego wodewilu wielki sukces.

Dziś we wtorek odbędzie się II-gi
(ostatni) wieczór humoru i piosenek
świetnych artystów Kazimierza Lopka
Krukowskiego i Nelly Hertent. Mała ilość
biletów do nabycia w magazynie nut Sey-
fartha, ul. Akademicka 6.

Choroba Prezydenta Brzozowskiego.

Jak już donieśliśmy, zachorował
tuż przed świętami prezydent miasta
inż. Jan Brzozowski. Mianowicie po
powrocie do domu z Magistratu w dniu
22 grudnia około godz. 17-tej, dostał
nagle ataku duszniczy bolesnej. Zawe-
zwany lekarz udzielił mu pierwszej
pomocy. Wieczorem tego dnia p. pre-
zydent był bardzo niespokojny i spędził
noc bezsennej.

Nad ranem o godz. 4-tej nastąpił
drugi atak duszniczy, który pomimo za-
strzykiwań, trwał do godziny 8 rano,
wywołując poważne zmiany w naczyni-
ach wieńcowych serca, ciężkie zabu-
rzenia w krążeniu krwi, oraz niezna-
czne zmiany w systemie nerwowym.

Zawezwano natychmiast do powro-
tu rodzinę p. prezydenta, która wyje-
chała na święta do Schodnicy. Leka-
rze nie opuszczali łóża chorego.

Dnia 24. bm. po nocy bezsennej
wystąpiła gorączka, stan p. prezydenta
był groźny. W pierwszy dzień świąt
również stan ciężki, gorączka 38.7 st.,
puls bardzo słabo napięty. O godz. 11.
chory przyjął św. Sakramenty.

Dnia 26 bm. znowu noc bezsennej,
stan ciężki, gorączka utrzymała się na
poprzednim poziomie. Również dnia
27. i 28. stan prez. Brzozowskiego był
poważny.

Obecnie gorączka spadła i okazała
się tendencja ku ogólnej poprawie
zdrowia p. prezydenta. Chory zacho-
wuje zupełną przytomność.

U łóża prezydenta Brzozowskiego
czuwają lekarze, prof. dr. Roman
Rencki, prof. dr. Jakób Rothfeld, pułk.
dr. Bronisław Stroński, dr. Witold Łu-
czyński i dr. Henryk Pokrzywka.

Goraz mroźniej!

(jp). Po łagodnych, jakgdyby tylko
dla nastrojowej dekoracji uśnieżonych
świętach, temperatura w miarę zbliża-
nia się do Nowego-Roku obniża się co-
raz bardziej, a od soboty panuje już
wcale kawalerski mroźnik, dochodzący
wieczorem i wczesnym rankiem do 12
stopni. Jeśli tak dalej pójdzie, to sty-
czeń obejmie berło w pełnym majesta-
cie, zdobny we wszystkie insygnia
swej władzy. O ile zresztą tylko okaże
umiarkowanie i nie zechce zanadto się
srożyć, to może liczyć na sympatyczne
przyjęcie jako spodziewany pogromca
grypy grasującej bezkarnie w czasowej
skisłej atmosferze jesiennej, która, we-
dług mniemania ogólnego, jest dla niej
najlepszą wylegarnią.

Z miasta

Mianowania w kolejniętwie. Minister
komunikacji zamianował Jerzego Klusa,

referendarza k. p., starszym kontrolorem
w Wydziale osobowym Dyrekcji lwow-
skiej w VI. grupie uposażenia.

Z żałobnej karty. Dr. Adam Kowe-
nicki, dyrektor szpitala w Jaśle, przed-
tem w Brzeżanach, zmarł po długiej
i ciężkiej chorobie. Zwłoki sprowadzono
z Jasła pochowane zostana we Lwowie
dziś tj. dnia 30. bm. Orszak żałobny ru-
szy z dworca głównego o godz. 10 przed-
południem.

Komunikaty.

Bal na dochód Zakładu naukowego
im. Torosiewiczza. Dnia 17 stycznia 1931
r. odbędzie się w salach Kasyna i Koła
Literacko - Artystycznego we Lwowie
bal na dochód Zakładu Naukowego im. J.
Torosiewiczza. Komitet dokłada wszelkich
starań, ażeby zabawa jak w poprzednich
latach wypadła jak najświetniej. Zapro-
szenia zostały już rozesłane. Jeżeliby ktoś
przez przeoczenie nie otrzymał należy się
zgłosić w sekretarjacie Kasyna.

Wielki Wieczór Sylwestrowy urządzi
Towarzystwo turystyczno - krajoznawcze
w salach Czytelni Katolickiej ul. Piekar-
ska 1. 28.

Z Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pię-
knych we Lwowie. (Gmach Muzeum Prze-
mysłowego, wejście od ul. Dzieduszy-
kich 1). W czwartek, dnia 1 stycznia
1931 r. odbędzie się w salach Towarzy-
stwa Przyjaciół Sztuk Pięknych otwarcie
wystawy obrazów i grafiki Związku Ar-
tystów Wileńskich, który z Nowym Rokiem
po raz pierwszy zagości we Lwowie.
Wystawa wileńska będzie niewątpliwie
jedną z najciekawszych jakie w ostatnim
czasie danem było, miłośnikom sztuki w
mieście naszym oglądać. Złożą się bowiem
na nią dzieła o wyjątkowo wysokim po-
ziomie artystycznym w większości swej
reprezentujące ten kierunek, który okre-
ślony jako meclasyizm najświetniejszy
swoją wyraz znalazł w twórczości Ludwika
Sledzińskiego. Obok tego artyści najwyż-
szej w Polsce miary w wystawie biorą
udział: Kazimiera Adamska - Rouba, Ha-
lina Dąbrowska, Wacław Dawidowski,
Jerzy Hoppen, Bronisław Jamontt,
Edward Karniej, Marjan Kulesza, Kazi-
mierz Kwiatkowski, Adam Miedzybłocki,
Tymon Niesiolowski, Michał Rouba, Ju-
lijan Skangiel, Teodorowicz Karpowska,
Kulturalny Lwów godnie niewątpliwie
przywita wileńskich gości i tłumnie na
otwarcie przybyciem da wyraz żywej dla
nich sympatji. Całość wystawy uzupełni
ekspozycja zbiorowa dzieł artysty lwow-
skiego Antoniego Barłkowskiego. Wy-
stawa otwartą jest codziennie od godz.
10 — 15 popoł.

Sylwester w „Gwieździe“ w środę 31
bm. z nader bogatym programem. Pre-
mjowanie masek, kadryl z reflektorem
i inne niespodzianki. Strój wizytowy,
kostjum lub maska. Zaprośzenia wydaje
codziennie wiecz. sekretarjat Stow.

Kronika rolicy na.

(—) Włamanie i kradzieży. Nieznani
sprawcy włamali się wczoraj do mieszka-
nia H. Słomnikera, przy ul. Źródlanej,
gdzie skradli garderobę oraz biżuterję
nie stwierdzonej narazie wartości. — Ze-
ligowi Auerbachowi, zam. przy ul. Mar-
cina 26, skradziono wczoraj z kieszeni
portfel zawierający 2130 zł. Pieniądze te
były własnością firmy Herman Kahane
przy ul. Jagiellońskiej 16. — Niewyśle-
dzeni narazie sprawy włamali się wczora-
ją do mieszkania Berty Koffer, przy ul.
Kochanowskiego 9 i podczas nieobecno-
ści domowników całe mieszkanie spłąd-
rowali.

(—) Ogień mieszkaniowy. Wczoraj
przedpołudniem w mieszkaniu prof. Ma-
jewskiego, przy ul. Boczna Pasiecznej,
wybuchł ogień, skutkiem wadliwej budo-
wy komina. Przybyła straż pożarna ogień
w zarodku stłumiła.

(—) Potracenia przez auto. Wczora
na ul. Leona Sapiehy, zsofer nazwiskiem
Kalinowski, jadąc autem LW. 8109 po-
tracił przechodzących przez jezdnię Ju-
lijana Tarczyńskiego oraz N. Bestecką
którzy odnieśli lekkie obrażenia.

(—) Zaczadzenie czworga dzieci we
Lwowie. Ubogiej matki w mieszkaniu
Franciszka Sokalskiego, przy ul. Janow-
skiej 107 z powodu zbyt wczesnego zatka-
nia komina, czworo jego dzieci uległo za-
czadzeniu. Na szczęście wypadek zauwa-
żono w samą porę i wezwano pogotowie
ratunkowe, które ofiarom wypadku udzie-
liło pierwszej pomocy.

(—) Aresztowanie włamywaczy. Wczora
aresztowano Michała Sekulę, Ludwika
Bilkina i Edwarda Winiarza, których

przytrzymano wraz z narzędziami w chwili gdy zamierzali dokonać włamania do jednej z lwowskich instytucji.

Pan Inżynier **Bruno Grek**, został mianowany znawcą sądowym dla spraw budownictwa.

Obstrukcja. Już mistrzowie dawnej wiedzy o lekach uznali, że naturalna wo-

da gorzka „Franciszka - Józefa“ jest najbardziej niezawodnym środkiem przeczyszczającym.

W noc sylwestrową urządza kawiarnia „Louvre“ wielką rewję karnawałową, przy współudziale artystów Teatru Miejskiego. Tradycyjna zabawa zapowiada się imponująco i będzie największą atrakcją Lwowa.

W sprawie pożyczki francuskiej w związku z budową magistrali węglowej.

Lwów, 30. grudnia.

Wiadomości, które pojawiły się w prasie ostatnio o pożyczce w wysokości 1 miljarda franków, na dalsze koszty budowy magistrali węglowej oraz na zrefundowanie kosztów już wyłożonych, są przesadne, a właściwie przedczesne.

Wbrew tym informacjom istotne rokowania w tej sprawie dopiero niedawno się rozpoczęły. Przewiduje się

nadal bardzo znaczne trudności, wynikające z nadmiernych żądań francuskich, zarówno co do zarobku, jak i co do zabezpieczenia, jak w końcu do przeniesienia eksploatacji danej linii na konsorcjum francuskie. Grupa Schneider - Creuzot dopiero onegdaj złożyła Ministrowi Komunikacji ofertę, która będzie teraz rozpatrywana w Ministerstwach, co potrwa jakiś czas

Komitet taryfowy Państwowej Rady Kolejowej.

Lwów, 30. grudnia.

Na posiedzeniu Komitetu Taryfowego Państwowej Rady Kolejowej załatwiono kilkadziesiąt wniosków z dziedziny polityki taryfowej Ministerstwa Komunikacji.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa zastosowania wyjątkowych ulg w taryfach kolejowych na przewóz ziemiołódów w celu choć częściowego złagodzenia obecnego kryzysu, przeżywanego przez rolnictwo.

Oprócz tego Komitet Taryfowy wyłonił specjalną Komisję, której zadaniem ma być badanie, jaki wpływ wywarła na rolnictwo, przemysł i handel zreformowana taryfa towarowa, wprowadzona w życie z dniem 1. paźdz. 1929 r., jakie ewentualnie należałoby w tej taryfie poczynić zmiany, a zwłaszcza jakie zastosować ulgi celem złagodzenia obecnego przesilenia gospodarczego i gdzie należałoby szukać pokrycia wydatków potrzebnych dla zastosowania w szerszym zakresie ulg przewozowych

Następnie uchwalono także odbyć wspólne posiedzenie Komitetu Taryf.

Organizacja eksportowa przemysłu drzewnego.

Lwów, 30. grudnia.

Komitet, wyłoniony przez ostatnie zebranie interesentów drzewnych na terenie Rady Naczelnej Związków Drzewnych, dla szczegółowego opracowania znanego projektu organizacji eksportowej drzewnej, rozpoczął prace. W debacie wstępnej na temat, czy organizacja ma mieć charakter przymusowy czy też dobrowolny, oświadczone się za tą drugą alternatywą.

Ostatnie posiedzenie posunęło bar-

da i Komitetu Eksploatacyjnego dla obmyślenia środków natury komercyjnej, za pomocą których kolej mogłaby się przeciwstawić skutecznie rosnącej konkurencji ruchu samochodowego, a szczególnie dla usunięcia całego szeregu zbędnych formalności i obciążeń, dla ewentualnego przyspieszenia realizacji projektu przewozu drobnicy w skrzyniach, wprowadzenia lekkich szybkich pociągów towarowych właśnie dla rozwożenia drobnicy na wzór niemiecki, w końcu dla możliwego przeprowadzenia dostawy dla towaru drobnicowego we własnym zarządzie kolei itd. itd.

Dyrekcje P. K. P. mają w porozumieniu z zainteresowanymi kołami gospodarczymi przedłożyć Min. Komunikacji co do ułatwienia i przyspieszenia ekspedycji dla zwalczania konkurencji samochodowej.

Uchwalono też domagać się, by obecna ulga taryfowa na wywóz zboża ze wschodnich województw została przyznana także dla wywozu zboża z województwa wileńskiego, następnie, by taka sama ulga była stosowana dla przewozów zboża w obrębie tych województw — a to w interesie przemysłu młynarskiego — a w końcu, by ulga ta została rozszerzona także na mąkę i na kaszę.

Stanowisko Ministerstwa Komunikacji w tych sprawach nie jest jednak jasne ani zdecydowane i należy się liczyć z tą ewentualnością, że wspomniana ulga będzie wogóle zniesiona, o ile nie przeszkodzi temu wpływ kół rolniczych, popieranym przez Ministerstwo Rolnictwa.

dzo znacznie naprzód uzgodnienie poglądów co do struktury przyszłej organizacji, która powinna przybrać formę Spółki Akcyjnej i z jednej strony kontrolować możliwie dużą część eksportu materiałów tartych iglastych, a ewentualnie także i innych sortymentów drzewa, przez ustanawianie cel minimalnych oraz innych warunków sprzedaży a ewentualnie przez standaryzację, a z drugiej strony powinna stopniowo przystępować sama do ko-

misowego eksportu drzewa na rachunek swoich członków.

Organizacja kontroli i ogólna dyrektywa leżałaby w rękach centrali, a dokonywanie ewentualnych komisowych sprzedaży oraz wykonywanie kontroli należałoby do oddziałów regionalnych. Zdaje się, że już w niedługim czasie opracowany w szczegółach projekt statutu i regulaminu wraz z planem konkretnej działalności będzie przedstawiony obszerniejszemu komitetowi, poczem rozpocznie się wstępna subskrypcja na akcje, przyczem posiadanie akcji będzie stało w pewnym stałym stosunku do ilości metrów, które dana firma zobowiąże się oddawać syndykatom do komisowej sprzedaży.

Po uskutecznieniu wstępnej subskrypcji komitet znajdzie się w możności pertraktowania z Rządem o utworzenie komisji porozumiewawczej partycypacyjnej między nową organizacją a Administracją Lasów Państwowych, przy udziale delegatów Ministerstw Rolnictwa, Przemysłu i Handlu oraz Skarbu dla stałego uzgadniania działalności syndykatu z jednej strony, a Administracją Lasów Państwowych z drugiej strony.

Mobilizacja najwybitniejszych uczonych.

dla propagandy antyreliżyjnej.

Lwów, 30. grudnia.

Z Moskwy donoszą: Ogłoszono mobilizację 100 wybitnych uczonych, wykładających na wyższych uczelniach Moskwy i Leningradu, a to celem wcielenia ich do brygad „propagatorów antyreliżyjnych“. Każdy z mobilizowanych zobowiązany jest do publicznych występów podczas akcji antyświątecznej, którą — nawiasem mówiąc, uchwalono w tym roku przedłużyć aż do 10 stycznia następnego roku. Rzecz ciekawa, że imienny wykaz podlegających mobilizacji profesorów musiała na rozkaz władz wyrobić Akademia Nauk, tj. najwyższa instytucja naukowa w całym kraju.

I. Polski zjazd delegatów techników dentystycznych w Poznaniu.

Lwów, 30. grudnia.

W dniu 7. bm. obradował w Poznaniu I. Polski Zjazd delegatów techników dentystycznych Wielkopolski, Małopolski i części Śląska Cieszyńskiego, jak również Kongresówki przy współudziale 250 delegatów.

M. in. uchwałami postanowiono połączyć się w jeden Związek pod nazwą „Związek Zawodowy Techników Dentystycznych Wielkopolski i Małopolski i części Śląska Cieszyńskiego“.

Po załatwieniu kilku spraw organizacyjnych udała się delegacja na ogólną salę, gdzie o godz. 5-tej rozpoczął się Zjazd, który otworzył p. Goździecki. Następnie p. Starosta, jako sekretarz, zdał sprawozdanie.

Referat na temat ustawy z dnia 10. czerwca 1927 wygłosił p. Żakowski. Z kolei Zjazd uchwalił następującą rezolucję przesłaną do ministerstwa spraw wewn.:

„Zgromadzeni w dniu 7. grudnia delegaci b. zaboru pruskiego i austriackiego w Poznaniu domagają się rozszerzenia art. 14. i 15. ustawy z dnia 10. czerwca 1927 r. „O wykonywaniu czynności techniczno-dentystycznych“.

Przed wielkim sezonem łyżwiarskim.

Ilza Hornung i Karol Schaefer, mistrzowska para w jeździe sztucznej z Wiednia, zagości również w Polsce w związku z międzynarodowymi imprezami łyżwiarskimi.

SKŁADKI.

Na „Dom Żołnierza“. Zamiast rozsyłania indywidualnych życzeń świątecznych i noworocznych złożyli na fundusz budowy „Domu Żołnierza“ we Lwowie: dyr. Bizański i Bank Gospodarstwa Krajowego — 100 zł., generał Czuma — 20 zł., płk. Piątkowski — 10 zł., płk. Pytel — 5 zł., mjr. Magiera — 10 zł., mjr. Domaniński — 20 zł., mjr. Rokicki — 2 zł., mjr. Klink — 5 zł., rtm. Klauzal — 5 zł., płk. Woźniakowski — 20 zł., Korpus Oficerski 6 Dyonu artylerji przeciwlotniczej 10 zł., Oficerowie i Urzędnicy Sam. Referatu Inf. DOK. VI. — 7 zł., Korpus Oficerski 14 p. ułanów — 30 zł., płk. Dobiasz 10 zł., Firma Szczuplakiewicz — 10 zł., kpt. Myczkowski — 5 zł., mjr. Berwid — 8 zł., kpt. Sienkiewicz — 2 zł., por. Chla 2 zł., urz. Steinowa — 1.50 zł., urz. Godlewska — 50 gr. Wszyscy oficerowie 19 pp. opodatkowali się na ten cel kwotą po 2 zł. Korpus Oficerski, Podoficerski i Szeregowi 40 pp. — 20 zł. Ofiarodawcom składa Towarzystwo budowy „Domu Żołnierza“ serdeczne podziękowanie.

Myslił te z błyskawiczną szybkością przemysłka-
 ty się przez mógę Lynna, podczas gdy walczył z
 niezmierną energią. W tej chwili, odwrócony był
 plecami do Jima, walczącego nad przepaścią o swo-
 riam Jobert.
 cznie wśród skał i wodorostów ze zwłokami Mi-

Podciągnął go do pozycji... (Str. 316).

niu, w jakim się znajdował, nie zrobiłby mu z te-
 go zarzutu — czy Barbara mogła nie wysłuchać je-
 go prosby?
 I tak w danej chwili ocalenie Jima wydawało
 się niemożliwe. Był już niemal na samym brzegu
 skały. Jeszcze chwila, a zmiążdżone ciało jego spo-

ją przed sobą w kierunku domu. W tej chwili
 wstał Lynn, drżąc z osłabienia i schylił się, aby
 podnieść Gurneya.

Podciągnął go do pozycji, w której mógł go
 unieść i pokuszył wzdłuż wybrzeża.

Gurney otworzył oczy w chwili, gdy wyczer-
 pany Lynn położył go na ziemi, aby poczekać na
 pomoc Goffa. Gdy tylko zdał sobie sprawę ze swego
 położenia, po jego twarzy przemknął się dawny,
 lecz nieco zabarwiony bólem uśmiech.

— Lynn — rzekł z trudem. — Chcę cię przepro-
 sić. To była największa walka, jaką kiedykolwiek
 świat widział. Ja nigdy ci nie dorównam. Zanieś
 mnie do mojej budy, a potem idź do Barbary. Ty
 musisz zostać jej mężem, bo jesteś jedynym człowie-
 kiem, który jest jej godzien.

Jim odwrócił twarz, a Lynn odpowiedział zu-
 pełnie innym, niż zazwyczaj, głosem:

— Nie bądź osłem, Gurney. Nie masz już swej
 budy. Zrobili z niej fajerwerki. Co do mnie, widzia-
 łem raz walkę, wobec której dzisiejsza była tylko
 niewinna zabawa. Pamiętasz Moji? Bo ja pamię-
 tam. Nigdzie cię nie zaniosę, bo zaraz pójdziesz do
 Barbary. Gdybyś był sto razy bardziej zbity i sto
 razy bliższy śmierci, zaniósłbym to, co by pozostało
 z ciebie, do jedynej istoty na świecie, która umiała
 poznać twoją rzeczywistą wartość. A tą istotą jest
 Barbara.

Spoczywali chwilę na piasku, obserwując bez-
 nadzieiny obraz przystani. Szalupa, szarpniętą się
 ospale w walce z przytłumem i słabym wiatrem,
 uparcie usiłowała przejść przez kanał. Łodzie, przy-

cumowane do brzegu, kołysały się leniwie, uno-
 szone prądem, z tuzin skunerów i szalup stało na
 kotwicach, oczekując załogi, która nie przybywała.

Wreszcie nadszedł kupiec. Jim opowiedział mu
 o zatrutej wodzie na statku. Nie chcieli, żeby ban-
 dyci wypłynęli na morze po to tylko, aby umrzeć
 w strasznych męczarniach.

Goff pobiegł wybrzeżem, tak daleko, aż załoga
 szalupy mogła usłyszeć jego wołanie i krzyczał tak
 długo, aż zrozumieli, o co chodzi, potem pozostawił
 ich własnej decyzji i powrócił do Gurneya. Nieba-
 wem szalupa zawróciła i wpłynęła do portu,
 a szczupła jej załoga wyszła na brzeg, aby się pod-
 dać.

Goff wprawdzie również był ranny, ale w po-
 równaniu z tamtymi dwoma, można go było uważać
 za człowieka zdrowego i zdolnego do wysiłku.
 Wziął więc na plecy Jima i niosąc go, opowiadał mu,
 jak znalazł Zdatnego, ciężko rannego, ale dzielnie
 usiłującego uspokoić biedne niewiasty z wioski. O-
 powiedział o tem, że znaleziono Miriam Jobert,
 strzaskaną o skały, z piękną twarzą wykrzywioną
 nienawiścią tak, jakgdyby umierała z przekleń-
 stwem na ustach. Gdy doszli do domu, Lynn i Gur-
 ney zamili li. Na progu stała Barbara, blada i drżąca.

Goff położył Gurneya ostrożnie. Dziewczyna
 podbiegła do nich z cichym, żalosnym okrzy-
 kiem:

— Czy nie żyje? Czy mój mąż z morza nie żyje?

Goff wyszedł, aby załatwić się z bandytami,
 a Jim sam odpowiedział na zapytanie Barbary:

— Nie mam zamiaru umierać, Basiu. — W o-

je życie. Nagle z wybrzeża nadbiegł okrzyk, przesywający, rozpaczyliwy:

— Jim, o Jim!

Lynn obejrzał się. Barbara z wyciągniętymi, jakby w proście ramionami i twarzą jakby urzęzoną, wzdierała się z rąk ojca, chcąc biec do grupy, zmagającej się z Jimem na skale. Wyglądała, jak osobienie zgrozy. Wówczas w sercu Lynna obudzi się ponownie oddech szlachetności i lojalności, który mu zawsze dotychczas przyświecał. Wpadł zaciekle na miocących go, najbliższej niego stojących drabów. Widział teraz czerwona głowę Gurneya, niesioną bliżej do przepaści, rzucaną z jednej strony na drugą, niemal bezwładną, a jednak podniecającą do walki ręce, nieprzewyższone, które wznuszyło go tak głęboko niemal, jak obraz rozpaczonej Barbary: spojrzał wstecz przez krwa- wą mgieł i ujrzał w duchu walkę w Mohi.

— Boże, to była naprawdę walka! — szepnął. I tam był człowiek, który może służyć na wzór. Zebrał resztki sił, przerwał kordon otaczających go napastników, zmuszając ich do cofnięcia się samą wsiekłością natarcia. Przebił się następnie do drugiej grupy, bijąc, kopiąc i szarpiąc, aż wreszcie musieli opuścić pobitego, osłepionego, ale ciągle jeszcze młotającego się Jima, aby bronić swego życia. Upadł martwo na ziemię, podczas gdy dokola rozszalała się walka, jakiej Tarani na pewno nigdy nie widziała.

— Chodźcie tu, zostawcie ich! — ryczał głos z szapy, która teraz stała bliżej brzegu. — Wład-

czach jego czał się chochlik psoty, którego nic nie mogło pognać. Spojrzeli sobie w oczy przeciągle i nagle źrenice Jima złagodniały i zwilgotniały.

Udreczony Lynn patrzył na nich bez słowa. Zdawało mu się, że jakaś ręka ścisła mu gardło, grozi uduszeniem.

Powstał i wyszedł, aby poszukać Goffa i poprosić go o opatrzenie ran. W sercu odczuwał taki ból, jakby ktoś wbił mu w nie nóż i obracał potem jego ostrze.

Nie mógł się już ludzi. Widział, jak wątpliwość i obawa zniknęły z pięknej twarzyczki Barbary, ustępując miejsca niewymownej radości. Przez oczy Jima przeglądał bowiem duch bohatera romansu, którego imieniem ochrzciła go w swem sercu. Duch Lancelota-kochanka, patrzył przez oczy Lancelota — rycerza bez skazy. Promiennowłosy Jim Gurney mógł wreszcie pomyśleć o własnym szczęściu.

KONIEC.

cie do rodzi, zanim te djabły wcielone wyprawia was na tamten świat. Jeszcze wam nie dosyć?

Ale chociaż bandyci bardzo pragnęli zaprzestać walki, nie mieli już teraz wyboru. Załatwili się z jednym przeciwnikiem i chętnie pozostawiliby drugiego jego własnemu losowi. Ale on nie przestawał nacierać na nich i, chcąc nie chcąc, musieli się bronić.

Lynn padł pod gradem ciosów, zerwał się, aby szukać wrogów poprzez gorącą czerwoną mgieł, znowu padł i jeszcze raz. Ale zawsze jakoś zrywał się z pod trąających go nóg, jak wybuchający pocisk. Wkońcu tłum zachwiał się i załamał, jak urzeczony przerażeniem.

W tej chwili bowiem z ziemi wstał Gurney, osłepiony krwią, z zaciśniętymi wargami, wydając jakiś nieartykułowany jęk. Resztką świadomości rzucił się do boku Lynna.

Zmartwychwstanie człowieka, który według wszelkich oznak wydawał się już martwym, było punktem zwrotnym w tej walce. Niedobitki bandy pierzchły, oglądając się ze zgrozą na człowieka, którego nie mogli w żaden sposób pozbawić życia. Banda pierzchała bezładnie, nie oglądając się już za siebie, przejęta zgrozą, bliska oblędu. I raz jeszcze rozległ się wyzywający huk strzału i ukazał się Goff, odcinając strzałami odwrót uciekającym bandytom. Gdy zatrzymali się, tchórzliwi i ulegli. Jim Gurney runął jak długi u stóp Lynna, który będąc już również u kresu sił, upadł ciężko na kolana. Z progu domu Miriam Jobert patrzyła na tę scenę Barbara. Kupiec spędził razem resztę bandy i gnał

SZNUROWADŁA SUROWCOWE WALICHIEWICZ

Siodlarz 11273 Lwów, Kopernika 2.

p. Bohdana Sadowskiego. 17.05 Płyty gramofonowe. 17.15 „W trzechsetlecie Keppera“ — wygłosi dr. Kazimierz Ajdukiewicz, prof. Un. J. K. we Lwowie. Transmisja na wszystkie stacje Polskiego Radja. 17.45 Transmisja z Warszawy. Koncert orkiestry P. R. pod dyr. Józefa Ozimieńskiego: 1) G. Rossini: Uwertura do opery „Cyrulik Sewilski“, 2) E. d'Albert: Intermezzo z op. „Niziny“, 3) P. Lacombe: Suita afrykańska: a) Bambula b) Khacidah, c) La Noubra, 4) C. Millöcker: wale „Carlotta“, 5) A. Dvorzak: Taniec słowiański A-dur Nr. 5, 6) F. Mendelssohn: Pieśń bez słów, op. Nr. 4, 7) F. Gossec: Gawot, 8) P. Sarasate: Taniec hiszpański Nr. 8, 99 W. Małiszewski: Mazur z baletu „Syrrena“. 18.45 Rozmaitości. 19.10 Transmisja z Warszawy. Skrzynka pocztowa rolnicza — korespondencję bieżącą omówi inż. Wacław Tarkowski. Gielda rolnicza. 19.25 Płyty gramofonowe. 19.35. Transmisja z Warszawy. Prasowy Dziennik Radjowy. 19.55 Płyty gramofonowe. 20.00 Transmisja z Warszawy. Odczyt. 20.15 Transmisja z Warszawy. Feljton muzyczny. 20.30 Transmisja z Katowic. Koncert wieczorny. 22.00 Transmisja z Warszawy. Juljusz Kaden-Bandrowski wygłosi feljton p. t. „W noc sylwestrową“. 22.15 Transmisja z Warszawy. Komunikaty 22.30—1.45 Zbiorowa audycja Sylwestrowa 6 Rozgłośni polskich. 22.30 Transmisja ze Lwowa: „Szal Lwów gra!“ mikrorewja Wiktora Budzyńskiego (w 30 min. i kilku sek.): 1) „Wstawione radjo!“, 2) Szal Lwów gra!“ 3) „Kto nas s'ucha?“ 4) „Wróżby Sylwestrowe“, 5) „Mikrofon na lwowski ton“, 6) „Znak zapytania“, 7) „Życzenia i po-życzenia noworoczne“, 8) „Jakoś to „be“! Wykonawcy: własny zespół W. Budzyńskiego i ork. pod dyr. p. T. Seredyńskiego. 23.00 Transmisja z Poznania. 23.30 Transmisja z Krakowa. 24.00 Transmisja z Warszawy. Przemówienie Naczelnego Dyrektora P. R. p. Z. Chamca. 0.05 Przemówienia dyrekcji lokalnych na wszystkich rozgłośniach. (Warszawa nada utwór muzyczny lub literacki). 0.10 Transmisja z Warszawy. Audycja Sylwestrowa. 0.45 Transmisja z Wilna. 1.15 Transmisja z Katowic. — Poczem ewentualne retransmisje ze stacji zagranicznych.

LIPSK 19.00 „Jedna noc w Wenecji“, operetka J. Straussa. 22.30—24.00 Koncert Sylwestrowy. LONDYN 0.10—1.20 „Z Roku Starego w Nowy Rok“ — program noworoczny. WROCLAW 23.00 „Raz do roku jest Sylwester“ — wesoła rewja Statlera i Reitera. 24.00 Wieczór Sylwestrowy. SZTUTGART 23.00 Radjorewja Sylwestrowa Hilariusza. BERLIN 23.00 „Schwamm drueber“ — radjorewja sylwestrowa. RZYM 17.00 Koncert popo. LANGENBERG

HUMOR.

— Tęgo pan będzie żałował! W ten sposób nie zdobędzie pan ani jednego nowego członka.

20.45—2.00 Wieczór Sylwestrowy. MEDJOLAN 21.00 Koncert muzyki kameralnej. 22.00 Wyjątki z operetek. WIEN 22.10 Noc Sylwestrowa. MONACHJUM 22.40 Wesoły Sylwester. Radjorkiestra i śpiew. PARYŻ 22.30 „Cyrulik Sewilski“, opera Rossiniego.

OGŁOSZENIA

NAUKA; WYCHOWANIE

KURSY HANDLOWE J. Hirschsprunga. Lyczakowska 34, przyjmują wpisy na nowy wieczorny 5 - miesięczny kurs handlowy. Stenografia, pisanie na maszynach. Początek nauki 7 stycznia. 11518-4

KURSA KROJU, modelowania, szycia damskiego z prawem wydawania świadectw, prowadzi Modelista z Paryża, miesięcznie 25 zł, oraz 4 tyg. kurs dla osób fachowych i prowincjonalnych. Binder, Lwów, Gliniańska 4. 11430-10

KURS TAŃCÓW rozpoczynamy w najkrótszym czasie, wyuczmy najdokładniej. Nowicy, Piłsudskiego 16. 11504-3

PENSJONATY I LETNISKA

PENSJONAT „Victoria“ w Zakopanem, ul. Szpitalna przez cały rok (zwarty, uroczony położony nad Zakopianką u stóp Gubałówki, poleca pokoje ze słonecznymi werandami z całodziennym utrzymaniem lub osobno. Domowa, zdrowa kuchnia, pokoje zaopatrzone piecami, łazienka w domu. Ceny niezwykle umiarkowane. ? 3499-7

MATRYMONIALNE

POSLUBIĘ ładną, pobożną, nawet służącą, gotówką najmniej 500 zł. do ukończenia domu. Zgłoszenia: Kędzierski, Otylnja. 11507

MIESZKANIA; SKLEPY

POKOJ z komfortem z telefonem, elegancko umeblowany dla małżeństwa, ewentualnie dla dwóch panów zaraz do wynajęcia. Oglądać Romanowicza 9, mieszkanie 6. 11513

KUPNO; SPRZEDAŻ

FORTEPIAN krótki do nauki zaraz sprzedam za 550 zł. Senatorska 10, tylko od 3 — 4. 11512-2

KUPIĘ 1 lub 2-piętrową realność z komfortem, wolnym 3 lub 4-pokojowym mieszkaniem. Zgłoszenia do Admin. pod „7 tysięcy dol. gotówka“. 11408-2

FORTEPIAN ucznia „Bösendorfera“ krótki krzyżowy, prawdziwa okazja za 2300 zł. sprzedam. Kopernika 26, Sklepiarski. 11482-3

FORTEPIAN króciutki, krzyżowy wypożyczę za bardzo niską opłatą lecz w dobre ręce. Kopernika 26, Sklepiarski. 11510-2

REALNOŚĆ narożna dwupiętrowa, 12 okien frontowych, blisko śródmieścia, wkład 9.000 dolarów do nabycia. Pośrednicy wykluczeni. Bliższa wiadomość pod „Realność“ w Administracji. 11491-3

POSADY WOLNE

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne im. profesora Sekułowicza, Warszawa, Żurawia 42. Kursy wycząją listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, gramatyki polskiej, oraz ekonoamji. Po ukończeniu świadectwa. Żądajcie prospektów. 10751-13

POSADY POSZUKIWANE

BIURO MACHNIEWSKIEJ, Kopernika 22, telefon 446, poleca nauczycielki - wychowawczynie, bony, pielęgniarki niemowląt, klucznice, gospodynie, kucharki, ogrodników, rządów, ekonomów, leśniczych, personal restauracyjn. 11439-10

RÓŻNE

Przerabia koldry i materace Władysław Weber Lwów, Batorego 2. 7827

TELEGRAM. Panie zgłoszą oferty dyskretnie natychmiast. Mam bogatych panów na stanowiskach do ożenku. Władysława Jelinek, Jaworów, woj. lwowski. 11410-7

UBRANIA narciarskie damskie i męskie najtaniej w wytwórni „Pallium“, ul. Ormiańska 3. Telef. 54—24. 11427-7

UNIEWAŻNIAM poświadczenie wojskowe wydane przez P. K. U. Lwów - miasto na nazwisko Adolf Parizer. 11519

INSERUJECIE W „GAZECIE PORANNEJ“

Na Nowy Rok!

Najpiękniejsze i najmiłsze podarki to RADIOAPARAT, DETEKTOR I SPRZĘT RADJOWY zakupiony na najdogodniejszych warunkach i po najniższych cenach.

u firmy **Norbert Arnold** Lwów, Jagiellońska 9. Tel. 75-05

MEBLE Duży wybór NA RYNEK 24

stołowych, sypialni, gabinetów oraz pojedynczych sztuk potera

Dom Meblowy 10957 „SILESIA“ Lwów, Brajerowska 3

Rozpylacze, kosmetyka, artykuły gospodarczo-domowe poleca najkorzystniej ALOJZY HÜBNER Lwów RYNEK 38 Tel. 25-13

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1-szpaltowy milimetry (szer. 30 mm.) ogłoszenie zwykle za tekstem 15 gr., za wiersz 1-szpalt milimetry (szer. 60 mm.), nadstawane 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) po kronice 45 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w tekście (kronika, repertuar) 55 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w artykułach 100 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 70 gr., drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., kupno i sprzedaż za słowo 12 gr., matrymonialne, korespondencje i prywatne za słowo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub posady 3 gr. Ogłoszenia drobne przyjmujemy tylko za gotówkę. Cała strona ogłoszeniowa 300 zł., cała strona tekstowa 600 zł., cała strona pod nagłówkiem (1-sza) 700 zł. Ogłoszenia zamiejscowe 30 proc. droższe. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonym, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru doliczamy 25 proc. Odpowiedzialności za terminowy druk nie przyjmujemy. Bortia przekazów nie bonifikujemy. — UWAGA: Kolumny ogłoszeniowe są podzielone na 8 łamów (szpalt), tekstowe 4 łamy (szpalty).